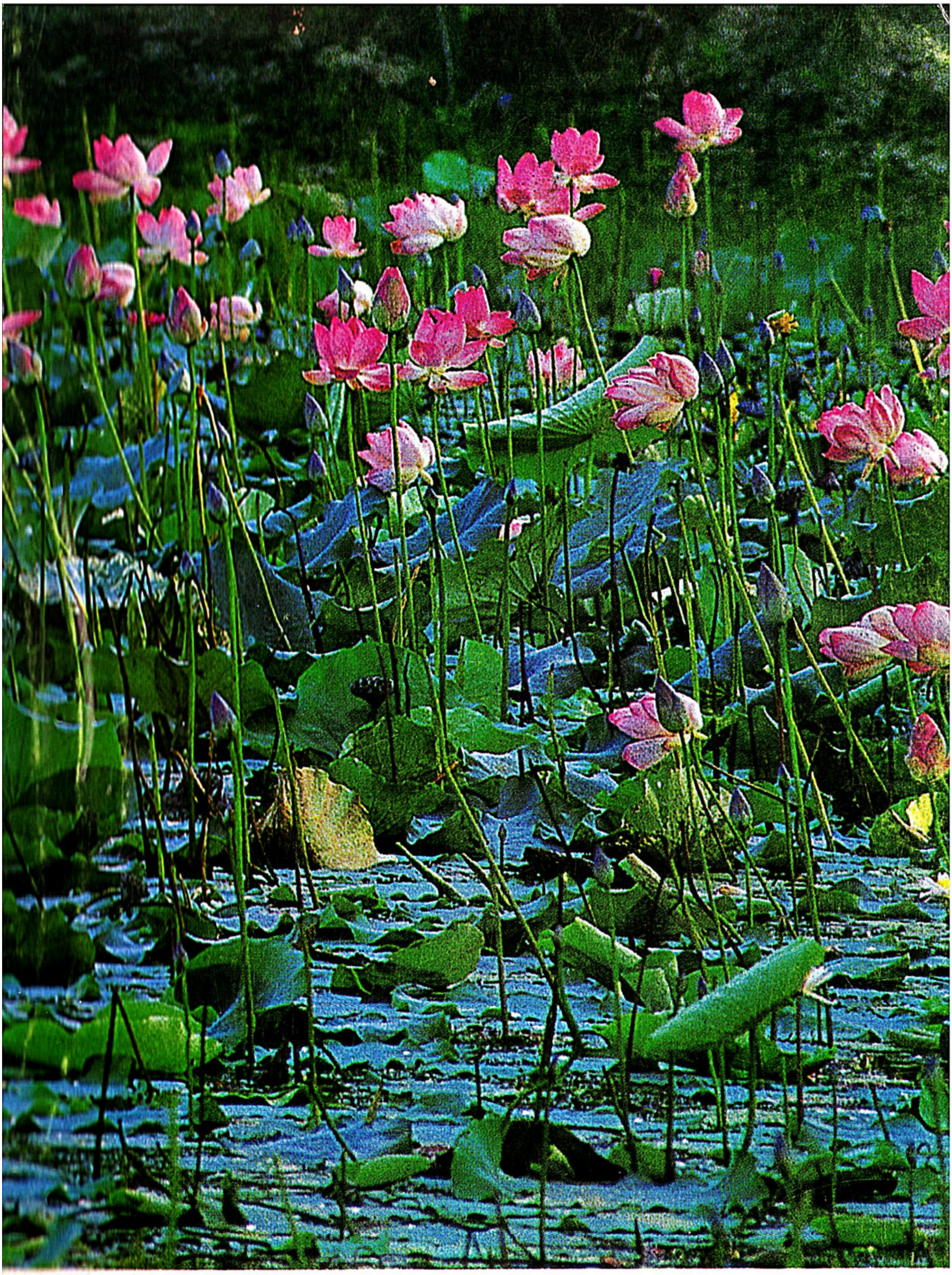

శ్రీఅరవిందుల జీవితము, బోధన

అఖిల భారత పత్రిక, ఆగస్టు 2004

శ్రీఅరవిందుల జీవన సందేశము

విభాగము I

విభాగము II

Editor: R.L.N.Sastry

Published by Pradeep Narang on behalf of Sri Aurobindo Society,
No. 1, Rangapillai Street, Pondicherry - 605001.

Printed by Amiyo Ranjan Ganguli at Sri Aurobindo Ashram Press,
38 Goubert Avenue, Pondicherry - 605001.

Single copy: Rs. 15 Annual Subscription: Rs. 100 (in India)

A Monthly Published by

SRI AUROBINDO SOCIETY, PONDICHERRY

శ్రీఅరవిందులు: ఒక రేఖాచిత్రము

(పూర్ణయోగి కావడానికి ముందు
వారి పూర్వజీవితం లోని ముఖ్యాంశాలు)

శ్రీఅరవిందులు

(దిలీప్ కుమార్ రాయ్ రాసిన 'Among the Great' అనే పుస్తకంలో చేర్చడం కోసం శ్రీఅరవిందులు తన జీవితాన్ని గురించి తనే క్లుప్తంగా రాసి పెట్టారు. అందుకని దానిని వారి రచనగా పేర్కొనవచ్చునా అని దిలీప్ కుమార్ రాయ్ అడుగగా వారిచ్చిన సమాధానం.)

వద్దు వద్దు. అలా చేస్తే నీ పుస్తకం ద్వారా నా గొప్పలు నేనే చెప్పుకున్నట్లు అవుతుంది. ఇలాంటి విషయాలను నేనెప్పుడూ పట్టించుకోలేదు. ఎందుకంటె అవి అంత ముఖ్యమైనవని నేనను కోను. చివరికి అత్యంత బాహ్యమైన విషయాలను మాత్రమే క్లుప్తంగా పొందుపరచాను. ఎటువంటి అంతరంగిక విషయాలు గాని, వ్యక్తిగతమైన విషయాలు గాని అందులో లేవు. నన్ను గురించి రకరకాల కథలు, పుకార్లు ప్రచారంలో వున్నాయి. వాటి నిజానిజాలు స్పష్టంగా తేల్చి చెప్పేందుకే నేను దీన్ని రాస్తున్నాను. నీ కిష్టమైతే శ్రీఅరవిందుల బాహ్యజీవితం లోని ముఖ్యాంశాలను సాధికారమైన మూలం నుంచి సేకరించినట్లుగా చెప్పుకొనవచ్చు. వివరాలను వదిలేసి అతిముఖ్యమైన విషయాలను మాత్రమే నేను ప్రస్తావించాను. నా గురించి, నా జీవన ఔన్నత్యం, నిజ స్వరూపాన్ని గురించి నేను ఎటువంటి విశ్లేషణ చేయలేదు. నా దృష్టిలో ఒక మనిషి విలువ అతని విద్వత్తు మీదగాని, పేరుప్రతిష్ఠల మీద గాని, పదవి మీద గాని ఆధారపడి వుండదు; అతని అంతరంగిక స్థాయి మీద, పొందిన సిద్ధి మీద ఆధారపడి వుంటుంది; వీటిని గురించి నేనేం చెప్పలేదు.

*

శ్రీఅరవిందులు 1872 ఆగస్టు 15 వ తేదీన కలకత్తాలో జన్మించారు. ఏడు సంవత్సరాల వయస్సులోనే తన ఇద్దరు సోదరులతో కలిసి విద్యాభ్యాసం కోసం ఇంగ్లండు వెళ్ళారు. అప్పట్నుంచి 14 సంవత్సరాలు అక్కడే ఉండిపోయారు. మొదట్లో ఒక ఇంగ్లీషు కుటుంబంతో కలిసి మాంచెస్టరులో నివసిస్తూ ఉండేవారు. ఆ తర్వాత లండనులో సెయింట్ పాల్ స్కూల్లో చేరి, 1884 వరకు అక్కడే చదువుకున్నారు. 1890 లో సీనియర్ క్లాసికల్ స్కాలర్‌షిప్పుతో కేంబ్రిడ్జ్‌లోని కింగ్స్ కాలేజీలో చేరి రెండు సంవత్సరాలు చదివారు. 1890 లో ఇండియన్ సివిల్ సర్వీసు నిర్వహించే బహిరంగ పోటీలో ఉత్తీర్ణులయ్యారు. అయితే రెండు సంవత్సరాల తర్వాత నిర్వహించే గుర్రపుస్వారీ పరీక్షకు హాజరు కాకపోవటం వల్ల ఆ అర్హతను కోల్పోయారు. అదే సమయంలో బరోడా మహారాజు గైక్వాడు లండనులో ఉండగా శ్రీఅరవిందులు వారిని కలుసుకొని వారి కొలువులో (బరోడా సర్వీసులో) చేరారు. ఆ విధంగా శ్రీఅరవిందులు 1893 జనవరి నెలలో ఇంగ్లండు వదలి భారతదేశానికి తిరిగి వచ్చారు.

1893 లో బరోడా వెళ్ళగానే సంస్థానపు రెవిన్యూ సర్వీసులో కొన్నాళ్లు పనిచేశాక మహారాజావారి కచ్చేరిలో కార్యదర్శిగా కొంతకాలం, ఆ తర్వాత కాలేజీలో ఇంగ్లీషు ప్రొఫెసర్‌గా కొన్నాళ్ళు పని చేసి, చివరకు బరోడా కాలేజీ వైస్-ప్రిన్స్‌పాల్‌గా అయి మొత్తం పదమూడు సంవత్సరాలు అక్కడ గడిపారు. ఈ కాలంలో ఆయన తన స్వదేశీ సంస్కారాన్ని, సాహిత్యాన్ని బాగా అభివృద్ధి చేసుకున్నారు. అదే సమయంలో భావి కార్యకలాపాలకుగాను తనను సమాయత్తపరచుకున్నారని చెప్పవచ్చు. పాండిచ్చేరి వెళ్ళాక ప్రచురించిన కవితలన్నీ ఈ కాలంంలో రాసినవే. ఇంగ్లండులో ఉండగా ఆయన విద్యాభ్యాసమంతా[1] వారి తండ్రిగారి

---

[1] శ్రీఅరవిందులు ఇంగ్లండులో అభ్యసించిన విద్యవల్ల ఆయనకు పురాతన, మధ్య యుగపు, ఆధునిక యూరోపు సంస్కృతులతో పరిచయం ఏర్పడింది. అక్కడ ఉండగానే గ్రీకు, లాటిన్ భాషలలో అద్వితీయ పాండిత్యం సంపాదించారు. ఫ్రెంచి భాష చిన్నప్పుడు మాంచెస్టర్‌లో ఉండగానే నేర్చుకున్నారు. స్వయంగా జర్మన్, ఇటాలియన్ భాషలు నేర్చుకొని

ఆజ్ఞ ప్రకారం భారతీయసంస్కృతి ఏమాత్రం సోకకుండా పూర్తిగా పాశ్చాత్యవిద్యకే అంకితమైపోయింది. ఈ లోపాన్ని భర్తీ చేసుకోవటంకోసం బరోడాలో సంస్కృతంతో పాటు అనేక ఆధునిక భారతీయ భాషలను నేర్చుకొని భారతీయ నాగరికతా సారాన్ని గ్రహించి, దాని ప్రాచీన, ఆధునిక రూపాలను అవగాహన చేసుకోగలిగారు. ఇక్కడ పనిచేసిన చివరి కాలంలో ఎక్కువ భాగం సెలవులో ఉంటూ, ఉద్యోగ ధర్మంవల్ల బాహాటంగా రాజకీయ చర్యలలో పాల్గొనకూడదు కాబట్టి అజ్ఞాత రాజకీయాలతో గడుపుతూ ఉండేవారు. ఇంతలో 1905 లో బెంగాల్ విభజనకు వ్యతిరేకోద్యమం మొదలయ్యేసరికి ఆయన బరోడా కొలువు వదలిపెట్టి బహిరంగంగా రాజకీయాలలో ప్రవేశించారు. 1906 లో బరోడా వదలిపెట్టారు. కలకత్తాలో అప్పుడే కొత్తగా ఏర్పడ్డ జాతీయ కళాశాలలో ప్రిన్స్‌పాల్‌గా చేరారు.

శ్రీఅరవిందుల రాజకీయ కార్యకలాపాలు ఎనిమిది సంవత్సరాలపాటు అంటే 1902 నుంచీ 1910 దాకా కొనసాగాయి. పూర్వార్ధమంతా తెరచాటుగానే ఉండి, మిగతా కార్యకర్తలతో కలిసి స్వదేశీ (Indian Sinn Fein) ఉద్యమ ప్రారంభదశలకు స్ఫూర్తి నిచ్చారు. అంతవరకు జాతీయ కాంగ్రెస్ సిద్ధాంతంగా ఉన్న మితవాద విధానంలోకన్నా ఎక్కువ చొరవతో సూటిగా రాజకీయచర్యలలో ప్రజలు పాల్గొనేటట్లు, బెంగాల్ ఉద్యమం అవకాశం ఇచ్చేంతవరకు శ్రీఅరవిందులు కృషి చేశారు. ఈ ఉద్దేశ్యంతోనే శ్రీఅరవిందులు బెంగాల్‌కి వచ్చి ఈ క్రొత్త పార్టీలో చేరారు. క్రొత్త పార్టీలో ఉన్నవారు కొద్దిమందే; కాని వారందరు కాంగ్రెసు పార్టీలో ప్రగతిపథంలో ఉన్నవారే. అందరూ క్రొత్తగా చేరినవారే కావటంవల్ల వారి ప్రభావం ఇంకా స్థిరపడలేదు. ఈ పార్టీ రాజకీయసిద్ధాంతం అప్పటికింకా ఇదమిత్థంగాలేని సహాయ నిరాకరణ మాత్రమే. కార్యాచరణలో అది ప్రతి సంవత్సరం జరిగే

గోయితే, డాంటేల కవిత్వం, ఆయా భాషలలో చదివే నేర్పు సంపాదించారు. (కేంబ్రిడ్జ్‌లో ట్రైపోస్ పరీక్ష ప్రథమశ్రేణిలో ఉత్తీర్ణులై, ఇండియన్ సివిల్ పరీక్షలో గ్రీకు, లాటిన్‌లలో అధికతరమైన మార్కులు సంపాదించారు).

కాంగ్రెసు సమావేశంలో రహస్యం అనే ముసుగులో మితవాదులతో తెరవెనుక తర్జనభర్జనలకే పరిమితమైంది. ఆ సమయంలో శ్రీఅరవిందులు ముందుకు వచ్చి బెంగాల్‌లోని ప్రముఖుల నందర్నీ బహిరంగంగా ఒక నిర్దిష్టమైన, బలమైన ప్రణాళికతో ఒక భారతీయ పార్టీగా ఏర్పడటానికి ఒప్పించారు. దానికి మహారాష్ట్ర నాయకుడైన తిలక్ మహాశయుని కర్తను చేశారు. వారి ప్రథమ కర్తవ్యం అప్పటిదాకా అధికారం చెలాయిస్తూ రాజకీయాలలో ఉద్దండులైన మితవాదనాయకులను ఎదుర్కొని, వారి నుంచి కాంగ్రెసును, జాతిని కూడా చేజిక్కించుకోవాలి అనేది. మితవాదులకు, జాతీయవాదులకు (అప్పట్లో అతివాదులనేవారు) మధ్య జరిగే చారిత్రాత్మక సంఘర్షణకు ఇది నాంది. ఆ తర్వాత రెండేళ్ళకే భారతదేశపు రాజకీయాల రూపురేఖలు మారిపోయాయి.

రాజకీయ సంస్కరణల ద్వారా ఏదో ఒకనాటికి, అంటే ఒకటి రెండు శతాబ్దాలు పట్టినప్పటికీ స్వయంపరిపాలన సాధిస్తే చాలనేది మితవాదుల లక్ష్యంగా ఉంది. ఇప్పుడు క్రొత్తగా రూపు దిద్దుకున్న జాతీయపార్టీ పూర్తి స్వరాజ్యమే తమ లక్ష్యంగా ప్రకటించింది. 'సిన్‌ఫైన్' అనే ఐరిష్ విమోచనా పథకంవంటి పద్ధతులతో ఈ పార్టీ కార్యసాధనకు ఉపక్రమించింది. దీని మూల సూత్రం స్వయం సహకారం. ఒకపక్క దేశంలోని శక్తులన్నిటినీ సంఘటితం చేస్తూ, రెండోవైపు ప్రభుత్వానికి సహాయం పూర్తిగా నిరాకరించడం, విదేశీ వస్తు బహిష్కారం, స్వదేశీపరిశ్రమలకు చేయూత నివ్వడం, బ్రిటిష్ న్యాయస్థానాలను బహిష్కరించి పంచాయితీ న్యాయస్థానాలకు పునాదులు వేయడం, ప్రభుత్వ విశ్వవిద్యాలయాలను, కళాశాలలను బహిష్కరించి, జాతీయ పాఠశాలలను ఏర్పాటు చేసుకోవడం, యువజన సంఘాలకు పౌరరక్షణాధికారాల నప్పగించడం, అవసరమైన సందర్భాలలో నిరాకరణమే ప్రథమ కర్తవ్యంగా స్వీకరించడం వారి ప్రణాళికలోని ప్రధానాంశాలు. శ్రీఅరవిందులు కాంగ్రెసును వశం చేసుకోవచ్చని, తద్వారా, రూపొందించిన జాతీయ కార్యాచరణను నిర్వహించే కేంద్రంగా దాన్ని చేయాలని ఆశించారు. రాజ్యంలో సమాంతరంగా

మరో రాజ్యాన్ని ఏర్పాటుచేసుకొని, దాని ద్వారా గెలుపొందే దాకా స్వాతంత్ర్యపోరాటం జరపాలని ఆశించారు. తాను సంపాదకత్వం వహిస్తున్న 'వందేమాతరం' అనే క్రొత్త దినపత్రికను, దానికి కావలసిన వనరులను చేకూర్చుకొని నడపమని చెప్పి పార్టీని ఒప్పించారు. 1907 లో ప్రారంభించి, 1908 లో వారు జైలుకి వెళ్ళేదాకా, అంటే వారు జైలుకి వెళ్ళటంవల్ల అర్ధాంతరంగా నిలిచి పోయేదాకా ఈ 'వందేమాతరం' పత్రికను వారే నడిపించారు. దేశం నలుమూలలకు చేరేటట్లు చేశారు. కొద్దికాలమైనప్పటికీ అది దేశంలో రాజకీయనీతినే మార్చివేసి, కొన్ని మౌలిక సిద్ధాంతాలను ప్రవేశ పెట్టింది. ఆ సిద్ధాంతాలు దేశంలో గట్టిగా నాటుకున్నాయి. ఈ విధంగా ప్రారంభమైన స్వాతంత్ర్యపోరాటం చాల ప్రచండంగాను, ఫలప్రదంగానూ ఉండి, భవిష్యత్తుకి చాలా ఉపయోగపడేదైనప్పటికీ అది ఎక్కువకాలం కొనసాగలేదు. ఇంత సాహసవంతమైన ప్రణాళికను చేపట్టటానికి జాతి సంసిద్ధంగా లేదు.

1907 లో శ్రీఅరవిందులను రాజకీయ నేరస్తుడిగా విచారణ జరిపి వదలి పెట్టారు. ఆ తరువాత చాలామంది నాయకులు చెరసాలలో నుండటం, తెరమరుగవటం జరిగింది. అంతవరకు వ్యవస్థాపకుడుగా, రచయితగానున్న శ్రీఅరవిందులు బెంగాల్‌లో పార్టీ ముఖ్యుడిగా బాధ్యతలు స్వీకరించి, ఒక వక్తగా వేదిక నెక్కవలసి వచ్చింది. 1907 లో సూరత్ జాతీయ కాంగ్రెసుకు అధ్యక్షత వహించారు. అక్కడ కాంగ్రెసులోని రెండువర్గాల మధ్య తలెత్తిన ఘర్షణలవల్ల పార్టీ ముక్కలు ముక్కలుగా చీలిపోయింది. 1908 మే నెలలో శ్రీఅరవిందుల సోదరుడైన బరీంద్ర నడిపిస్తున్న విప్లవ సంఘ చర్యలలో వీరు కూడా పాత్ర వహిస్తున్నారనే అనుమానం మీద, ఆలీపూరు కుట్ర కేసు సందర్భంగా వీరిని అరెస్టు చేశారు. అయితే దానికి ఏ రకమైన సాక్ష్యాధారాలు లేకపోవడంవల్ల వీరిని విడుదల చేశారు.

విచారణలో ఉన్న ఖైదీగా ఒక సంవత్సరంపాటు ఆలీపూర్ జైలు నిర్బంధం తర్వాత, మే 1909 లో వీరు విడుదలై వచ్చి, పార్టీ వ్యవస్థ ఛిన్నాభిన్నం కావటం, దాని నాయకుల జైలుశిక్ష వల్లనూ,

దేశబహిష్కరణ వల్లనూ, తమంతట తాము విధించుకున్న అజ్ఞాత వాసంవల్లను చెదిరిపోవటం గమనించారు. పార్టీ అనేది పేరుకు ఉన్నప్పటికీ అది మూగపోయి శల్యమై, జటిలమైన చర్యలు చేపట్టే శక్తిని కోల్పోయింది. వీరొక్కరే భారతదేశంలో మిగిలి వున్న జాతీయనాయకుడై, ఉద్యమాన్ని పునరుద్ధరించటానికి ఒక సంవత్సరంపాటు ఒంటరిగా కష్టపడ్డారు. తాను చేస్తున్న కృషికి సహకారంగా ఉండటానికై ఆ సమయంలో 'కర్మయోగిన్' అనే ఆంగ్ల వారపత్రిక, 'ధర్మ' అనే బెంగాల్ వారపత్రిక ప్రచురణ ప్రారంభించారు. కాని చివరకు తమ విధానాలను, కార్యక్రమా లను అమలుజరపడానికి తగినంత శిక్షణ జాతికి లేనట్లు వీరు గుర్తించవలసి వచ్చింది. అయితే కావలసిన శిక్షణను తక్కువ స్థాయి స్వయంప్రతిపత్తి ఉద్యమం (హోమ్‌రూల్ మూవ్‌మెంటు) ద్వారాగానీ, దక్షిణాఫ్రికాలో మహాత్మా గాంధీ చేపట్టినటువంటి నిశ్చేష్టిత ప్రతిరోధముతో ఆందోళన జరపడం ద్వారాగానీ, ఇవ్వ వచ్చునని శ్రీఅరవిందులు అనుకున్నారు. కాని ఇటువంటి ఉద్య మాలకి తగిన సమయం రాలేదని, దానికి విహితుడైన నాయ కుడు తాను కాదని వారు గ్రహించారు. అంతే కాకుండా ఆలీ పూర్ జైలు నిర్బంధంలో పన్నెండు నెలల కాలం పూర్తిగా యోగ సాధనలో గడపటంవల్ల, ఇక ఆంతరంగిక ఆధ్యాత్మిక జీవితమే వారి పరమావధి అయింది. అందువల్ల కొంత కాలం పాటైనా పూర్తిగా రాజకీయాలనుండి విరమించాలనుకున్నారు.

1910 ఫిబ్రవరిలో వారు రహస్యంగా చంద్రనాగూరులో ఏకాంత స్థలానికి వెళ్ళిపోయారు. అదే సంవత్సరం ఏప్రిల్ నెల ప్రారంభంలో ఫ్రెంచి భారతదేశంలోని పాండిచ్చేరికి ఓడలో వెళ్ళారు. 'కర్మయోగి' లో ఆయన సంతకంతో కూడిన రచన కారణంగా, అదే సమయంలో మూడవనేరం ఆయనపై మోపారు. ఆయనను పరోక్షంలో విచారణ జరిపి, ఆ పత్రిక ముద్రించిన వానిపై నేరము మోపి శిక్ష విధించారు. కానీ కలకత్తా హైకోర్టుకు అప్పీలు చేసుకోవడం ద్వారా ఆ శిక్ష రద్దయింది. మూడవసారి కూడ ఆయన మీద చేసిన నేరారోపణ వీగిపోయింది. మంచి

అనుకూల వాతావరణం ఏర్పడగానే రాజకీయాలలోకి తిరిగి రావాలనే ఉద్దేశంతోనే శ్రీఅరవిందులు బెంగాల్ విడిచిపెట్టి వెళ్ళారు. కానీ కొద్దికాలానికే తాను తలపెట్టిన ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమం యొక్క బృహత్స్వరూపం ఆయనకు గోచరించి, దానికోసమై తన యావచ్ఛక్తినీ కేంద్రీకరించవలసిన అగత్యం స్పష్టమైంది. పర్యవసానంగా రాజకీయాలతోగల సంబంధాన్ని పూర్తిగా తెగతెంపులు చేసుకున్నారు. జాతీయకాంగ్రెసు అధ్యక్షపదవిని అంగీకరించకుండా పదే పదే త్రోసిపుచ్చారు. ఆ తర్వాత అంటే 1910 నుంచి పాండిచ్చేరిలో గడిపిన సమయమంతా[1] ఆధ్యాత్మిక కార్యక్రమాలకు, సాధనకు అంకితం చేశారు.

నాలుగు సంవత్సరాల మౌనయోగం తర్వాత 1914 లో 'ఆర్య' అనే తత్త్వవిచారణ మాసపత్రిక ప్రచురించడం ప్రారంభించారు. ఆయన ముఖ్యరచనలైన దివ్యజీవనం, యోగసమన్వయం[2], గీతా వ్యాసాలు, ఈశోపనిషత్తు, మొదలైనవన్నీ ధారావాహికగా 'ఆర్య' లోనే ప్రచురింపబడ్డాయి. యోగసాధనలో ఆయనకు సంభవించిన ఆంతరంగిక జ్ఞానాన్ని ఈ రచనల్లో పొందుపరిచారు. మిగతా రచనలు భారతీయ నాగరికత సంస్కృతుల సారాంశం, భావం ప్రధానంగా ఉండే భారతీయ సంస్కృతికి ఆధారాలు (ది ఫౌండేషన్స్ ఆఫ్ ఇండియన్ కల్చర్), వేదాలలోని గూఢార్థం (ది సీక్రెట్ ఆఫ్ ది వేదా – వేద నిగూఢ రహస్యం), మానవ సమాజప్రగతి (ది హ్యూమన్ సైకిల్ – మానవ చక్రం), పద్యకవిత స్వరూపం – దాని పరిణామం (ది ఫ్యూచర్ పొయిట్రీ – భావి పద్యకవిత), మానవ జాతి ఐక్యతను సాధించే అవకాశం (ది ఐడియల్ ఆఫ్ హ్యూమన్ యూనిటీ – మానవ ఐక్యతాదర్శం). ఇంకా ఆయన ఇంగ్లండులోను, బరోడాలోను రాసిన పద్యాలు, రాజకీయ జీవితం గడిపేటప్పుడు రాసిన కొద్దిపాటి పద్యరచనలు కూడా అప్పుడే ప్రచురించడం మొదలు పెట్టారు.

---

[1] 1930 లో రాసిన విషయము. 1937 లో ప్రచురించబడినది.

[2] ఈ రెండు రచనలు, అనేక యితర రచనలు కూడ తరవాత పుస్తకరూపంలో వెలువడినవి.

ఆరున్నర సంవత్సరాల అవిరామ ప్రచురణ తర్వాత 1921 లో 'ఆర్య' పత్రిక నిలిచిపోయింది.

శ్రీఅరవిందుల పాండిచ్చేరి నివాసం మొదట్లో నలుగురైదు గురు శిష్యులతో 1905[1] లో ప్రారంభమైంది. ఆ తర్వాత క్రమ క్రమంగా ఆయన ఆధ్యాత్మిక మార్గం అనుసరించేందుకని చాలా మంది ఆయన చెంతకు రావటంతో ఒక సంస్థ ప్రారంభించాల్సిన అవసరం ఏర్పడింది. ఉన్నతమైన జీవితం గడపాలనే లక్ష్యంతో, తమ సర్వస్వాన్ని వదలి పెట్టి వచ్చినవారి సదుపాయాలు చూడ టానికి, సామూహికంగా మార్గదర్శకత్వం వహించడానికి ఒక సాధకుల సంస్థ అవసరమైంది. ఈ విధంగా శ్రీఅరవిందాశ్రమా నికి పునాది ఏర్పడింది. అందువల్ల శ్రీఅరవిందాశ్రమ స్థాపన జరిగింది అనేదానికన్నా శ్రీఅరవిందుల చుట్టూ ఆశ్రమం ఏర్పడి క్రమక్రమంగా వృద్ధిపొందింది అనటమే సమంజసము.

శ్రీఅరవిందులు తమ యోగసాధన 1904 లో ప్రారంభిం చారు. భారతదేశంలో దైవసాక్షాత్కారానికి, ఆత్మసిద్ధికి అంతవరకు అవలంబిస్తున్న మార్గాలద్వారా పొందిన ఆధ్యాత్మికానుభవంలోని ముఖ్యాంశాలను ఆయన యోగసాధనలోకి గ్రహించి, ఆ తర్వాత ఇంకా సంపూర్ణానుభవంకోసం అన్వేషణ ప్రారంభించి, మానవ జీవితానికి ఇటు-అటుగా ఉన్న ఆత్మపదార్థములనే వాటిని మేళ వించుతూ, సంఘటితం చేస్తూ ముందుకు సాగారు. యోగమార్గా లన్నిటి పరమాశయం మోక్షసాధనద్వారా పరమాత్మను చేరుకో వడం, ఆ తర్వాత జీవితాన్నుంచి వైదొలగడం. అలా కాకుండా ముందుగానే పరమాత్మస్థాయికి చేరుకొని అక్కడ ఆర్జించిన కాంతినీ, శక్తిని, ఆనందాన్ని జీవితంలో ప్రవేశపెట్టి, దాన్ని పరి వర్తన చేయాలనేది శ్రీఅరవిందుల యోగము. ఈ దృష్టితో చూస్తే పదార్థమయ జగత్తులో ప్రస్తుత మానవుని ఉనికి అచేతనం మీద ఏర్పడిన అజ్ఞానమయ జీవితంగా పేర్కొనవచ్చు. అయి నప్పటికీ ఈ అంధకారంలోనూ, అజ్ఞానంలోను కూడా భగవం

---

[1] శ్రీఅరవిందులు యోగాన్ని 1904 లో మొదలు పెట్టినట్లు కొన్నిచోట్ల, 1905 లో అని మరికొన్ని చోట్ల చెప్పారు.

తుని ఉనికి, సంభావ్యత అంతర్గర్భితంగా ఉన్నాయి. ఈ సృష్టి పొరపాటున జరిగింది కాదు. పరమ పదం చేరుకొనే ఆత్మ దీనిని మాయ, శూన్యం అని తోసిపుచ్చ నక్కరలేదు. ఆత్మ పరిణామ క్రమానికి ఇదొక రంగము. ఇక్కడ పదార్థమయ జడత్వంలో నుంచి క్రమానుగతంగా దివ్యచైతన్యం వస్తువులలో ప్రత్యక్షమవాలి. పరిణామక్రమంలో ఇంతవరకు చేరుకున్న అత్యున్నత స్థానాన్ని మనస్సు అన్నారు. అయితే చేరుకోదలచిన అత్యున్నత స్థితి అది కాదు. దానికన్నా ఉన్నతమైనది అతిమనస్సు (సూపర్ మైండు). అదే శాశ్వత సత్యచైతన్యం (ఎటర్నల్ ట్రూత్ కాన్షస్‌నెస్). అది తనను తాను తెలుసుకొని స్వయంనిర్ణయం చేసుకునే దివ్యజ్ఞానం యొక్క వెలుగు, శక్తి అని చెప్పవచ్చు. సత్యాన్వేషణ చేస్తున్న అజ్ఞానమే మనస్సు. కాని ఇది తన శక్తులను, రూపాలను సామరస్యపూర్వకంగా ప్రత్యక్షపరుస్తున్న స్వయంస్థిత విజ్ఞానము. అతిమానసము దిగివచ్చినప్పుడు అందరూ కలలు కనే పరిపూర్ణత సిద్ధిస్తుంది. అదే అత్యున్నత మానవత్వము. మహోన్నతమైన దివ్యచైతన్యానికి ఉన్మీలురై ఉంటే ఈ తేజస్సు, ఆనందం అందుకోగలరు. తమ ఆత్మస్వరూపాన్ని తెలుసుకొని భగవంతునితో నిత్యసంయోగాన్ని పొందుతూ అతిమానసశక్తిని అవరోహింపచేసుకొని మనస్సును, జీవితాన్ని, శరీరాన్నికూడా పరివర్తన చేయగలరు. దీన్ని సాధించి, సిద్ధింపచేసుకోవడమే శ్రీఅరవిందుల యోగము యొక్క ప్రగతిశీల ఆదర్శము.

అనువాదకులు: యజ్ఞన్న; ఎ. ప్రభావతి, ఎ. వెంకట్రామ శాస్త్రి

(శ్రీఅరవిందులు: Archives and Research April 1985, pp. 72, 66-71)

శ్రీఅరవిందుల ఆధ్యాత్మిక జీవితం

(శ్రీఅరవిందుల లేఖల నుండి సంకలనం)

శ్రీఅరవిందులు 1904 వ సంవత్సరం నుండి యోగసాధన ప్రారంభించారు. వారికి అంతకుముందు కూడా స్వతఃసిద్ధంగా వాటంతటవే అనుకోనంత ఆకస్మికంగా అనేక అనుభూతులు కలిగాయి. 1892 వ సంవత్సరం లండనులో ఉపనిషత్తులు చదువుతుండగా మానసికానుభవంలో 'ఆత్మ' ను, నిజమైన అంతరాత్మను దర్శించారు. ఆ తర్వాత సంవత్సరం (ఇంగ్లాండులో చాలాకాలం గడిపి) తొలిసారిగా భారతభూమిపై కాలుమోపినప్పుడు విస్తృతమైన నిశ్చలత వారిని ఆవహించింది. ఈ నిశ్చలత ఆయనను ఆవరించి చాలా నెలలు అలాగే ఉంది. 1893 లో వారు ఒక బండిలో ప్రయాణిస్తూ అపాయానికి లోనైనప్పుడు తమలో నుండి దివ్యత్వం పైకి లేస్తున్నట్లు దర్శించారు. 1903 లో కాశ్మీరులో తక్తు-ఇ-సులేమాన్ అనే పర్వత శ్రేణిపై నడుస్తుండగా 'నిరామయమైన అనంతత్వము' అనుభవమైంది. ఇంకా ఒకటి, రెండు సంవత్సరాలు గడిచిన తర్వాత నర్మదా నదీతీరాన ఒక దేవాలయంలో కాళికా దేవి సజీవ స్వరూపం దర్శించారు.

1904 లో అతిశ్రద్ధగా ప్రాణాయామంతో యోగసాధన ప్రారంభించారు. ఈ సమయంలోనే వారు బ్రహ్మానందయోగిని కలుసుకున్నారు. శ్రీఅరవిందులకు వారు చాలా నచ్చినప్పటికీ 1908 వరకు వారికి ఎవరూ, సహాయకులుగానీ, గురువులు గానీ లేరు. 1908 లో మహారాష్ట్రయోగి విష్ణుభాస్కర లేలే శ్రీఅరవిందులకు సంపూర్ణంగా మనస్సును నిశ్శబ్దపరచడం, చైతన్యాన్ని స్తంభింపజేయడం ఎలాగో చూపించారు. దాన్ని శ్రీఅరవిందులు మూడు రోజులలో సాధించేసారు. మామూలుగా అయితే జీవితాంతం పడుతుంది. దీని ఫలితంగా వరుసగా అనేక ఆధ్యాత్మిక సిద్ధులు కలిగి యోగమార్గంలో అధికంగా తెలుసుకోవడానికి వీలు దొరికింది. లేలే మహాశయుడు చివరగా శ్రీఅరవిందులను సంపూర్ణంగా భగవంతుని అధీనంలో ఉండి ఆయన నడిపించి

నట్లు మాత్రమే నడుస్తూండమని చెప్పారు. అప్పట్నుంచి అదే శ్రీఅరవిందుల సాధనకు ప్రధాన సూత్రంగానూ, ఆధారంగానూ అయింది. ఒకటి రెండు నెలలలో వారిద్దరూ విడిపోయారు. అప్పటి నుండి శ్రీమాత భారతదేశం వచ్చేవరకూ వారు ఎవరి వద్దనుంచి ఏవిధమైన ఆధ్యాత్మిక సహకారాన్ని పొందలేదు.

1908, 1909 లలో శ్రీఅరవిందులు విచారణలోని ఖైదీగా ఆలీపూర్ జైలులో ఉన్నప్పుడు సర్వాంతర్యామియైన ఆ భగవంతుని నిరంతరం దర్శిస్తూండేవారు. "నన్ను మనుష్యులనుంచి దూరం చేస్తున్న జైలుగోడలను పరికిస్తే ఆ ఎత్తైన గోడలు నన్ను బంధించి ఉంచుతున్నట్లు ఏమాత్రం లేదు. ఆహా! నన్ను చుట్టి ఉన్నది సాక్షాత్తు ఆ వాసుదేవుడే. నా జైలుగది కెదురుగా ఉన్న వృక్షశాఖల క్రిందకు వెళ్లాను. అయితే అది వృక్షము కాదు, వాసుదేవుడే అని నాకు తెలుసు. అక్కడ శ్రీకృష్ణుడే నిలబడి నాకు నీడ నిస్తున్నాడు. నా జైలు కటకటాల వైపు, దాని తలుపుగా ఉన్న ఇనుపచట్రం వైపు చూచాను. మళ్లి నా వాసుదేవుణ్ణే చూచాను. నన్ను కాపలా కాస్తున్న సెంట్రీ కూడా నారాయణుడే. నాకు పరుచుకోవడాని కిచ్చిన ముతక కంబళీమీద పడుకున్నప్పుడు నా చుట్టూ పెనవేసుకున్న శ్రీకృష్ణుని హస్తాలనే గమనించాను – నా స్నేహితుని, నా ప్రియతముని హస్తాలు. జైలులో బందీలుగా ఉన్న దొంగలు, హంతకులు, దోపిడీ దారులు, మొదలైన వారి వైపు చూస్తే నాకు వాసుదేవుడే కనిపించాడు. ఈ మసక బారిన ఆత్మల్లో, దుర్వినియోగమైన శరీరాల్లో ఉన్నది నారాయణుడే".

శ్రీఅరవిందులు జైలులో ఉన్న కాలంలో ఎక్కువభాగం గీత, ఉపనిషత్తులు చదవడంలోనూ, ధ్యానంలోను, యోగసాధనలోను గడిపేవారు. కోర్టులో ఉన్న సమయంలో కూడా న్యాయవిచారణ కొంచెం వినిపించుకున్నా సాక్ష్యం అసలు పట్టించుకోకుండా ధ్యానంలోనే నిమగ్నులైనారు. ఈ కాలంలోనే జీవితంపై ఆయన అభిప్రాయం పూర్తిగా మారిపోయింది. వారు మొదట్లో యోగాభ్యాసం మొదలు పెట్టింది తమ రాజకీయ కార్యక్రమాలకు ఆధ్యా

త్మిక బలము, శక్తి పొందాలని, భగవంతుని మార్గదర్శకత్వం సంపాదించాలని. కానీ ఇప్పుడు వారి అంతర్గత ఆధ్యాత్మిక జీవితం, అనుభవం అంతులేకుండా వృద్ధిపొంది సర్వత్రా వ్యాపించి చివరకు వారిని పూర్తిగా ఆవహించేసింది. వారి చర్యలు దాని పర్యవసాన ఫలితాలుగా, దానిలో భాగంగా అయినాయి. దేశసేవ, దేశ విమోచనమే కాకుండా అవధులులేని పరిధితో పూర్వం క్షణ కాలమే దర్శన మిచ్చిన ఆదర్శం ఇప్పుడు స్థిరపడింది. అది సకల ప్రపంచానికీ, మావనజాతి భవిష్యత్తుకు సంబంధించినది.

శ్రీఅరవిందుల యోగానికి, వారి ఆధ్యాత్మిక తత్త్వానికి మూలాధారం వారికి కలిగిన నాలుగు మహాసిద్ధులు. అందులో రెండింటిని వారు 1910 లో పాండిచ్చేరి రాకముందే పూర్తిగా సాధించారు. మొదటిది నిశ్శబ్ద నీరవ కాలాతీత పరబ్రహ్మ దర్శ నము. అది 1908 లో లేలే మహాశయునితో కలిసి ధ్యానం చేస్తుండగా సిద్ధించినది. ఈ సిద్ధితోబాటు ప్రపంచమంతా అసత్య మనే భావం కూడా వారి నావరించింది. అయితే అది 1908, 1909 లలో ఆలీపూర్ జైలులో రెండవ సిద్ధి కలిగినప్పుడు అదృ శ్యమైంది. కారాగారంలో వారికి విశ్వచైతన్యం సిద్ధించింది. సర్వాం తర్యామియైన సర్వేశ్వరుని దర్శనం కలిగింది. ఆ తర్వాత రెండు సిద్ధులూ కూడా చరాచర స్వరూపుడైన పరబ్రహ్మగా పరమ సత్యాన్ని దర్శించడం, అతిమనస్సుకు చేరగలిగే ఉన్నతభూమి కల చైతన్యాన్ని పొందడం – కొంతవరకూ వారు ధ్యానసమ యంలో జైలులో ఉండగానే సాధించారు.

1912 లో మూడవ సిద్ధి అనుభవమైంది. అది పరబ్రహ్మతో సాదృశ్యసిద్ధి (పరమ సత్యము). ఉన్నత చైతన్య సీమలలోకి అధి రోహిస్తూ ఉండడం, అక్కడ నుండి ఆ సీమలలోని శక్తిని భౌతిక చైతన్యంలోకి తీసుకొని రావడం జరుగుతూనే ఉంది. 1926 నవంబరు 24 వ తేదీన ఈ ప్రయత్నం ఫలించి అధిమానసిక దైవత్వం భౌతిక జగత్తులోకి దిగివచ్చింది. అధిమనస్సు – మనో మయలోకానికి అతిమానస క్షేత్రానికి మధ్య నుండే అత్యున్నత మైన లోకము. ఈ అవరోహణము అతిమానసము దిగిరావటా

నికి కావలసిన సన్నాహము. అది జరిగినప్పుడు అందరూ కలలు కనే పరిపూర్ణమానవత సిద్ధించవచ్చు. శ్రీఅరవిందులు 1926 నుంచి ఆ అతిమానసాన్ని అవరోహింప జేయటానికి ఆధ్యాత్మికంగా పనిచేయుటం ప్రారంభించారు. దానిని శీఘ్రతరం చేయడానికి చివరకు 1950 లో దేహత్యాగం చేశారు.

శ్రీఅరవిందుల మూడు వెర్రులు

(శ్రీఅరవిందులు తన భార్యకు రాసిన లేఖ)

(ఇది శ్రీఅరవిందులు 30 ఆగస్టు, 1905 నాడు మృణాళినీ దేవికి రాసిన లేఖ. ఆలీపూరు బాంబు కేసు విచారణ సందర్భంగా, గ్రే స్ట్రీట్ భవనము తనిఖీలో దొరకి, పోలీసుల వశమై, తర్వాత కోర్టులో దాఖలైన లేఖలలో ఒకటి. ఈ విధంగా అలాంటి ఆంత రంగిక పత్రాలు అకస్మాత్తుగా వెలుగులోకి వచ్చాయి. శ్రీఅరవిం దులు ఏవైతే గుట్టుగా ఉంచాలనుకున్నారో అవి రట్టైనవి. ఈ లేఖల ఆంగ్లమూలములు బెంగాలీ నుండి అనువదించబడ్డాయి.)

1905 ఆగస్టు, 30

ప్రియాతి ప్రియమైన మృణాళినీ,

నీ ఆగస్టు 24 ఉత్తరం అందింది. మీ తల్లిదండ్రులకు మరో విపత్తు సంభవించిందని తెలుసుకుని విచారించాను. వారి కుమారులలో ఎవరు ఈ లోకాన్ని విడిచి వెళ్ళారో నువ్వు వ్రాయ లేదు. విధి విరుచుకు పడినప్పుడు చేయగలిగేది ఏముంటుంది?

సుఖం కోరుకుంటే కష్టం ఎదురయ్యే ప్రపంచం ఇది. ఆనందాన్ని దుఃఖం సదా ఆవహించుకునే ఉంటుంది. కేవలం సంతానం విషయంలోనే కాదు. లౌకికమైన కోర్కెలన్నింటికి ఇది వర్తిస్తుంది. కష్టసుఖాలన్నిటిని దృఢచిత్తంతో భగవంతుని చర ణాలకు సమర్పించుకోవడం ఒకటే దీనికి విరుగుడు.

సరే, నేను నీతో లోగడ చెప్పిన విషయాన్ని ఇప్పుడు ప్రస్తా విస్తున్నాను. అత్యంత అసాధారణ లక్షణం గల ఓ వ్యక్తితో నీ జీవితం ముడిపడి ఉందన్న విషయాన్ని ఈ పాటికి అవగాహన చేసుకునే ఉంటావని భావిస్తున్నాను. నా కర్తవ్యము, జీవితాశ యము, ఈ దేశం లోని నేటి ప్రజల వాటి కంటె భిన్నము. ఏ రకంగా చూసినా ప్రతీ విషయంలోనూ సామాన్య ప్రజలకు భిన్న మైన వాడిని నేను.

మామూలు ధోరణికి అతీతంగా ఉండే అసాధారణ దృక్ప థాన్ని, అసాధారణ ధ్యేయాన్ని, అలౌకిక ఆకాంక్షను గురించి లోకులు ఏమనుకుంటారో నీకు తెలిసే ఉంటుంది. వారి దృష్టిలో అది ఒక పిచ్చి. అటువంటి పిచ్చివాడు తన కార్యంలో విజయం సాధిస్తే అప్పుడు ఆయన్ని ఇక పిచ్చివాడు అనరు. మహా మేధావి అంటారు. అయితే అటువంటి పిచ్చివారిలో ఎంతమంది తమ ధ్యేయసాధనలో విజయం సాధిస్తారు? వెయ్యిమందిలో ఏ ఐదారుగురో ఉంటారు. వారిలో విజయం సాధించేవారు ఏ ఒక్కరో ఉండవచ్చు.

విజయం సంగతి అలా ఉంచు, అసలు నేను ఇంకా నా కర్మక్షేత్రం లోకి పూర్తిగా ప్రవేశించనే లేదు. నన్ను నువ్వు పిచ్చి వాడిగానే జమకట్టు. పిచ్చివాడి చేతిలో పడటం అనేది ఏ మహిళ కైనా దురదృష్టకరమైన విషయం. మహిళల ఆశయాలు, ఆకాంక్షలు అన్నీ ఈ లోకపు కష్టసుఖాలకు సంబంధించినవే అయి ఉంటాయి. అటువంటప్పుడు పిచ్చివాడు తన భార్యను అయోమయంలో పడే యడం తప్ప ఏ మాత్రం సుఖపెట్ట లేడు.

హిందూమత స్థాపకులకు ఈ విషయం బాగా తెలుసు. వారు అసాధారణ వ్యక్తిత్వాలను, అసాధారణ ధ్యేయాలను అలౌ కిక ఆకాంక్షలను అభిమానిస్తారు. వెర్రో, వేదాంతమో ఏదయి తేనేం వారు అటువంటి వ్యక్తిని గౌరవిస్తారు. అయితే మొత్తం మీద ఇది గృహిణికి ఓ ఇబ్బందిగా తయారైంది. దీన్ని పరిష్కా రించడం ఎలా? మహర్షులు దీనికి పరిష్కార మార్గం చూపారు.

"భర్త పరమగురువు అనేది గృహిణికి ఏకైక మంత్రం అని తెలుసుకోండి" అని వారు మహిళలకు ఉపదేశిస్తారు. "ధర్మ పత్ని తన భర్తకు సహధర్మచారిణి. తన భర్త స్వీకరించిన ధర్మం ఏదైనప్పటికి దానికి సహకరించాలి. ప్రోత్సాహం అందిం చాలి. భర్తను దైవంగా భావించాలి. ఆయన సంతోషంలోనే తనూ సంతోషం పొందాలి. ఆయన కష్టాలు తన కష్టాలు కావాలి. కర్మ లను ఎంచుకోవడం పురుషుని వంతు. దానికి సహాయ సహకా రాన్ని అందివ్వడం మహిళల వంతు".

ఇప్పుడు అసలు విషయమేమిటంటే –

నువ్వు హిందూసాంప్రదాయాన్ని ఎంచుకుంటావా? లేక నూతన సంస్కృతి, ఆదర్శాలను అనుసరిస్తావా? ఈ పిచ్చివాడితో నీ వివాహం గత జన్మలో చేసుకున్న పాపాల ఫలితమే. కాబట్టి విధివ్రాతతో రాజీపడటమే మంచిది.

లోకులు అనుకున్నట్లుగా నువ్వు కూడా నీ భర్తను పిచ్చి వాడని తీసిపారేస్తావా? పిచ్చివాడు తన పిచ్చిమార్గాలనే అనుస రించవలసి వస్తుంది. వాటి నుండి ఆయన్ని మరల్చలేకపోతున్నా వంటే, నీ ప్రయత్నం కంటె ఆయన నైజం బలమైనదన్న మాట. అటువంటప్పుడు నువ్వు ఏమీ చేయలేక ఓ మూల కూర్చుని విలపిస్తావా? లేక ఓ అంధచక్రవర్తి సతీమణి తన కళ్ళకు గంతలు కట్టుకుని తను కూడా అంధురాలిగా మసిలినట్లు నువ్వు కూడా నీ భర్తను అనుసరిస్తూ పిచ్చివాడి పిచ్చిభార్య కావడానికి యత్ని స్తావా? నువ్వు బ్రహ్మో విద్యాలయంలో చదువుకున్న దానివి. హిందూ కుటుంబంనుండి వచ్చిన మహిళవు. పూర్వుల హిందూ రక్తం నీ నరనరాల్లో ప్రవహిస్తోంది. దీన్ని బట్టి నువ్వు రెండో మార్గాన్నే ఎంచుకుంటావు. అందులో నాకు ఎటువంటి అను మానం లేదు.

నాకు మూడు వెఱ్ఱులు ఉన్నాయి.

మొదటిది: ఈ సామర్థ్యము, మేధస్సు, ఉన్నతవిద్య, జ్ఞానం, సంపదా – ఇవన్నీ భగవంతునివని, వాటిని ఆయన నాకు ప్రసా దించాడని ప్రగాఢంగా విశ్వసిస్తాను. కుటుంబ పోషణకు అవసర

మైనంత మేరకు, లేదా కచ్చితంగా తప్పనిసరి అయినప్పుడు మాత్రమే వాటిని నా సొంతానికి వినియోగించుకునే హక్కు నా కుంది. మిగిలిన వాటిని భగవంతునికి తిరిగి ఇచ్చేసెయ్యాలి. వినోదానికో, ఆడంబరానికో ఆ మొత్తాన్ని నా కోసం వినియోగించుకుంటే నేను దొంగనే అవుతాను. "ఆ పరమాత్ముడు ప్రసాదించిన సంపదను తిరిగి ఆ పరమాత్మునికే ఇవ్వకపోతే, వారు దొంగలకిందే లెక్క" అని హిందూశాస్త్రాలు చాటుతున్నాయి.

ఇంతవరకు నేను రెండు అణాలు[1] భగవంతునికి ఇచ్చి మిగిలిన 14 అణాలు నా స్వంత సౌఖ్యానికి వాడుకున్నాను. నా సంపాదన ఇలా ఖర్చు అయింది. ఇప్పటికే నీ జీవితంలో సగం భాగం ప్రాపంచిక సుఖాలలో పడి వృథా అయిపోయింది. కడుపు నింపుకోవడం, తన వారి కడుపు నింపడం, వారి అవసరాలు తీర్చడం వంటి వాటిని పశువు సైతం నెరవేరుస్తుంది.

ఇంతవరకు నేను ఓ పశువులాగ, ఓ దొంగలాగ ప్రవర్తించానని నేను తెలుసుకున్నాను. దానికి నేను ఇప్పుడు పశ్చాత్తాపం చెందుతున్నాను. ప్రాపంచిక సుఖాల పట్ల వైముఖ్యం కలిగింది. ఇవేవీ ఇక వద్దు. ఈ పాపాల్ని ఇక పూర్తిగా త్యజించాను.

ఇంతకీ భగవంతునికి తిరిగి ఇవ్వడం అంటే ఏమిటి?

మంచి కార్యాలకు వినియోగించడం అన్నమాట.

ఉషకో, సరోజినికో సొమ్ము ఇవ్వడం నాకు విచార హేతువు కానేరదు. ఇతరులకు సహకరిచడం ఓ పవిత్రమైన విధి. శరణు కోరిన వారికి రక్షణ ఇవ్వడం అంటే మరింత పవిత్ర విద్యుక్త ధర్మం. అలా అని స్వంత అన్నదమ్ములకో, అక్కచెల్లెళ్లకో మాత్రమే ఇస్తే సరిపోదు.

ఈ చీకటి యుగంలో దేశం మొత్తం అంతా నా శరణు వేడుతోంది. ఈ దేశంలో 30 కోట్లమంది సోదర సోదరీమణులు ఉన్నారు నాకు. వారిలో చాలామంది ఆకలితో అలమటిస్తూ మరణిస్తున్నారు. ఎక్కువ మంది దుఃఖంతోను, కష్టాలతోను సతమత

---

[1] ఆ రోజుల్లో 16 అణాలు ఒక రూపాయి

మోతూ జీవితాలను ఏదో విధంగా నెట్టుకువస్తున్నారు. వారిని కూడా ఆదుకోవాలి.

నువ్వు ఏమంటావు?

నా దగ్గరికి వచ్చి ఈ విధమైన నా ఆదర్శంలో పాలు పంచుకుంటావా? తిండి, బట్టల విషయంలో మనం అతిసామాన్యంగా మసులుకుందాం. వాస్తవంగా అవసరమైన వాటికే వెచ్చిస్తూ మిగిలిన దానిని భగవంతునికి అర్పిద్దాం. ఇలా చేయాలనే నేను నిర్ణయించుకున్నాను. నువ్వు దీనికి అంగీకరించి, త్యాగం చేయడానికి సంసిద్ధత చూపినప్పుడు మాత్రమే నా ధ్యేయం సఫలం కాగలదు.

“నేను ఏమీ అభివృద్ధి సాధించ లేకపోయాను” అని నువ్వు అంటూండే దానివి. అభివృద్ధికి ఇప్పుడు నేను ఓ మార్గం చూపించాను. ఈ మార్గాన్ని అనుసరిస్తావా నువ్వు?

ఇక నా రెండో పిచ్చి: ఈ మధ్యే అది నన్ను పట్టుకుంది. ఏదో విధంగా నేను భగవంతుణ్ణి ప్రత్యక్షంగా చూడాలి. ఈ రోజుల్లో మతం అంటే -- సమయం సందర్భం లేకుండా ఎప్పుడు పడితే అప్పుడు భగవన్నామం స్మరిస్తూ ఉండడం, బహిరంగ ప్రార్థనలు చేయడం, తన ధార్మికత్వాన్ని డంబంగా చాటి చెప్పుకోవడం. ఇవేవీ నాకు వద్దు. భగవంతుడు నిజంగా ఉన్నట్లయితే, ఆయనను తెలుసుకోవడానికి ఏదో మార్గం ఉండే ఉంటుంది. ఆ మార్గం ఎంత కష్టమైనదైనా సరే, దానిని అనుసరించాలనే నేను నిశ్చయించుకున్నాను.

ఆ మార్గం కోసం వెతుక్కోనక్కర్లేదు. అది ప్రతీవారి శరీరంలోను, ప్రతీవారి మనస్సులోను నిక్షిప్తమై ఉందని హిందూ మతం పరిగణిస్తోంది. ఆ మార్గాన్ని అనుసరించడానికి కొన్ని నియమాలు కూడా నిర్దేశింపబడినవి. నేను వాటిని అనుసరించడం ప్రారంభించాను. హిందూమతం చెప్పింది బూటకం కాదని నెల రోజుల్లోనే తెలుసుకో గలిగాను. దాని ఫలితాలను నాలో అనుభూతి చెందుతున్నాను. ఇప్పుడు నిన్ను కూడా ఆ మార్గంలోకి తీసుకురావాలని వాంఛిస్తున్నాను. దీనికి ఆవసరమైన విజ్ఞానం

నీకు లేకపోవడం వల్ల నాతోపాటు నువ్వు ఒక్క అడుగు కూడా వేయలేకపోవచ్చు గాని, నన్ను అనుసరించడానికి మాత్రం నీకు ఏ ఆటంకం ఉండబోదు. ఈ మార్గంలో అందరూ పరిపూర్ణతను సాధించగలరు. అయితే ఈ మార్గంలోకి రావడం అన్నది వారి మనోభీష్టంపై ఆధారపడి ఉంటుంది. బలవంతంగా మాత్రం నిన్ను ఎవరూ ఈ మార్గంలోకి లాగ లేరు. ఈ మార్గాన్ని నువ్వు అంగీకరిస్తే దీన్ని గురించి మరింతగా తెలియజేయగలను.

ఇక నా మూడో పిచ్చి గురించి: ఇతరులు, వారి దేశాన్ని ఓ జడపదార్థంగా మాత్రమే చూడగలరు. పచ్చిక బయళ్ళు, పొలాలు, అడవులు, పర్వతాలు, నదులు – వీటినే చూడగలరు. నేను మాత్రం నా దేశాన్నే ఒక మాతృమూర్తిగా దర్శిస్తాను. తల్లిగా కీర్తిస్తాను. అమ్మగా ఆరాధిస్తాను. తన తల్లి గుండె మీద ఒక రాక్షసుడు కూర్చుని రక్తాన్ని పీల్చడం ప్రారంభిస్తే – తనయుడు ఏం చేస్తాడు?

హాయిగా కూర్చుని ఆహారం ఆరగిస్తాడా?

భార్యాబిడ్డలతో వినోదిస్తాడా?

లేదా తన తల్లికి విముక్తి కలిగించడానికి పౌరుషంతో విజృంభిస్తాడా?

పతనం చెందిన ఈ జాతిని విముక్తి కలిగించే శక్తి నాకు ఉందని తెలుసు. అది ఆయుధశక్తి కాదు. కత్తులతోను, తుపాకులతోను యుద్ధం చేయడానికి సన్నద్ధం కావడం లేదు. అది మరొక రకమైన విద్య. క్షాత్రతేజంతో సరి కాదు. బ్రాహ్మణశక్తి కూడా ఉంది. జ్ఞానం వల్ల ఆవిర్భవించిన శక్తి అది – ఇదంతా నాలో నూతనంగా ఆవిర్భవించిన భావన కాదు. ఈనాటిది కాదు. దాంతో నేను జన్మించాను. అది నా అణువు అణువునా నిక్షిప్తమై ఉంది. మహోత్కృష్టమైన ఈ కర్తవ్యాన్ని పూర్తి చేయడానికే దేవుడు నన్ను ఈ భూమ్మీదకు పంపినాడు. 14 ఏళ్ళకే ఆ బీజం నాలో అంకురించింది. 18 ఏళ్ళు వచ్చేసరికి దృఢంగా వేళ్ళూని అచంచలమైన నిర్ణయంగా బలం పుంజుకుంది.

మా 'ఆంటీ' చెప్పిన మాటలు నమ్మి – కొంతమంది దుష్టులు అమాయకుడైన నీ భర్తను ఈ అపమార్గంలోకి లాగారన్న అభిప్రాయాన్ని ఏర్పరచుకున్నావు. అయితే అమాయకుడైన నీ భర్త వందలాది ప్రజలను, మంచో, చెడో, ఆ మార్గంలోకి లాగాడు. ఇంకా వేలాదిమందిని తీసుకురాగలడు. ఈ కార్యం నా జీవితకాలంలో నెరవేరుతుందని నేను అనుకోను. కాని అది నిశ్చయంగా జరిగి తీరుతుంది.

నువ్వు ఏం చేయదలచుకున్నావని ఈ సందర్భంగా నిన్ను అడుగుతాను. భార్య అంటే తన భర్తకి బలాన్ని ఇచ్చే శక్తి. ఉషాదేవి మాటలను విని తెల్లదొరలనే అనుకరిస్తావా? నిర్లక్ష్య భావంతో నీ భర్త బలాన్ని క్షీణింప జేస్తావా? లేక సహానుభూతి, సహకారాలతో సహధర్మచరిణిగా దాన్ని ద్విగుణీకృతం చేస్తావా?

"నావంటి సామాన్య గృహిణి అటువంటి గొప్ప విషయాలలో ఏం చేయగలదు? నాకు మనోనిబ్బరం లేదు. తెలివితేటలు లేవు. అటువంటి విషయాలను గురించి ఆలోచించడం అంటేనే భయం నాకు" అని అంటావు. దానికి ఓ సులువైన మార్గం ఉంది. భగవంతుణ్ణి శరణు వేడుకో. భగవదనుభూతి మార్గంలో ప్రవేశించు. నీ లోపాలన్నిటిని ఆయన వెంటనే పరిహారిస్తాడు. భగవంతుని శరణుజొచ్చిన వారిని భయం క్రమేపీ వీడిపోతుంది. నా మీద పూర్తి విశ్వాసం ఉంచ గలిగితే, ఎవరెవరో చెప్పిన మాటలు కాక నా ఒక్కని మాటే వినగలిగితే, నా స్వీయ బలాన్ని నీకు ఇవ్వగలను. అలా ఇవ్వడం వల్ల నా బలం పెరుగుతుందే తప్ప ఏమాత్రం క్షీణించదు. భార్యయే భర్తయొక్క 'శక్తి' – ఆయన బలము అని అంటాము. అంటే భార్యలలో తన ప్రతిభను చూసి, తన ఉన్నత ఆశయాల ప్రతిధ్వనిని విన్నప్పుడు భర్త బలం రెట్టింపు అవుతుంది అనమాట.

"నేను అందమైన దుస్తులు ధరిస్తాను. ఇష్టమైన మృష్టాన్న భోజనం చేస్తాను. నవ్వుతూ, తుళ్ళుతూ సౌఖ్యాలతో తేలిపోతాను" అనుకుంటూ ఎప్పటికీ ఇలాగే ఉండిపోతావా? కాని ఈ వైఖరి అభ్యుదయం కానే కాదు.

ప్రస్తుతం మన దేశంలో మహిళల జీవితం సంకుచితమై పోయింది. ప్రయోజన శూన్యంగా మారింది. కాబట్టి వాటి నన్నిటినీ వదిలేసెయ్యి. నన్ను అనుసరించు. భగవత్కార్యం నిర్వహించడానికి మనం ఈ లోకానికి వచ్చాం. దానిని ప్రారంభిద్దాం.

నీలో ఓ లోపం ఉంది. నువ్వు మరీ అమాయకురాలివి. ఎవరు ఏమి చెప్పినా నమ్మేస్తావు. దాంతో నీకు మనశ్శాంతి ఎప్పుడూ కరువు అవుతూనే ఉంటుంది. నీ తెలివితేటలు ఏ మాత్రం పెరగవు. ఏ పనిమీదా ఏకాగ్రత ఉండదు. దీన్ని సరిదిద్దుకోవాలి. ఒక్కరి మాటలు మాత్రమే వినాలి. జ్ఞానాన్ని సంతరించుకోవాలి. ఒకే ధ్యేయం ఉండాలి. స్థిరమైన నిర్ణయంతో నీ పనిని సఫలం చేసుకోవాలి. ఇతరులు వేసే నీలాపనిందలను, చేసే హేళనలను పట్టించుకోకుండా నీ కర్తవ్యానికి అంకితమైపోవాలి.

నీలో మరో లోపం కూడా ఉంది. అది పూర్తిగా నీ నిజ లక్షణం కాదు. వర్తమానకాల ప్రభావం. ప్రస్తుతం బెంగాలీలు సీరియస్ విషయాలను సీరియస్‌గా తీసుకోలేక పోతున్నారు. మతం, ధార్మికత్వం, ఉదాత్త ఆశయాలు, ఉన్నత ధ్యేయాలు, మాతృదేశ విమోచనం – ఇవన్నీ చాలా ముఖ్యమైనవీ, గంభీరమైనవీను. అయితే ఉదాత్తమైన ఈ విషయాలు అన్నీ కొరగానివిగా మారిపోయాయి. ప్రతీ దానిని ప్రజలు తేలికగా నవ్వులాటగా తీసుకోవాలనుకుంటున్నారు. నీ బ్రహ్మోపాఠశాల లోని లోపం నీకు అబ్బింది. బారీకి కూడా అబ్బింది.

ఈ జాడ్యం వల్ల మనందరం కొంత మేరకు కళంకితులం అయిపోతున్నాం. దేవఘర్ ప్రజలలో ఇదీ మరీ ఆశ్చర్యకరమైన స్థాయిలో పెరిగిపోతోంది. ఈ వైఖరిని దృఢమైన చిత్తంతో తొలగించుకోవాలి. దీన్ని నువ్వు సులువుగా చేయగలవు. ఈ చింతన కనుక నువ్వు అలవాటు చేసుకోగలిగితే నీ అసలు స్వరూపం నీలో వికసిస్తుంది. ఇతరులకు మంచి చేస్తూ, స్వార్థత్యాగం చేసే సహజసిద్ధమైన లక్షణం నీలో వస్తుంది. నీకు లేనిదల్లా ఒకటే. అది మనోబలం. భగవదారాధన ద్వారా అది నీకు సిద్ధిస్తుంది.

నీకు చెప్పదలచుకున్న నా ఆంతర్యం ఇదే! దీనిని ఎవరికీ చెప్పకు. ఈ విషయాలను గురించి నీలో నీవు శాంతంగా నెమరువేసుకో. దీన్ని గురించి బాగా ఆలోచించవలసిందే తప్ప భయపడవలసింది ఏదీ లేదు. ప్రార్థనా రూపంలో నీ మనోభీష్టాన్ని నివేదించుకుంటూ, రోజూ ఓ అరగంటో గంటో దైవధ్యానం ప్రారంభించు. దీని కంటే మరేమీ అవసరం లేదు. మనస్సు క్రమేపీ సమాయత్తం అవుతుంది.

భగవంతుణ్ణి ఇలా ప్రార్థించు.

"నా భర్త జీవనమార్గానికి గాని, ఆయన ఆశయాలకు గాని, భగవంతుణ్ణి తెలుసుకునే ఆయన ధ్యేయానికి గాని నేను అవరోధం కాకుండా ఉండాలి. నేను ఆయనకు సదా సహకారిగా, పరికరంగా ఉండాలి" మరి ఇలా చేయగలవా?

ఇట్లు
నీ

మూలం: ఎ.బి. పురాణిగారి 'శ్రీఅరవిందుల జీవితం' 1995 ed., pp. 79-84)

అనువాదం: పున్నమరాజు నాగేశ్వరరావు (ఏప్రిల్ 2001 'అఖిల' నుండి)

శ్రీఅరవిందుల ఐదు ఆశయములు

(ఆగస్టు 15, 1947 సందేశము[1])

చైత్యాత్మిక క్రమశిక్షణ

15 ఆగస్టు స్వతంత్ర భారతానికి పుట్టిన రోజు. ఈనాటితో పాత యుగము అంతమయింది – మన ఒక్కరికే కాదు, ఆసియాకి, ప్రపంచానికంతటికి కూడ. ఒక కొత్తయుగము ఆరంభమయింది. ఎందుకంటే మానవజాతి పురోగమనానికి – రాజకీయ, సామాజిక, సాంస్కృతిక రంగాలలో – కీలకమైన పాత్ర వహించగలిగిన ఒక నూతన శక్తి ఆవిర్భవించినది. నా పుట్టినరోజు – కేవలము నా అనుచరులు మాత్రమే ప్రతి ఏడు జరుపుకుంటున్న దినము – ఇంతటి విశేష ప్రాముఖ్యతను సంతరించుకొనుట నాకు ఎంతో తృప్తికరమైన విషయము.

భగవంతుని ఆమోదముద్ర

స్థూలదృష్టికి ఇది అదృష్టవశాత్తూ లేదా కాకతాళీయంగా జరిగిన విషయమే అనిపించినప్పటికి అందులో అంతకు మించిన సూక్ష్మ మొకటున్నది. అది నా జీవితాన్ని మొదట్నుంచి నడిపించుచున్న దైవీశక్తియొక్క అభయహస్తమూ, భగవంతుడు నా కార్యము మీద వేసిన ఆమోదముద్రా అని నా మార్మిక దృష్టికి గోచరమవుతున్నది. వాస్తవమునకు, ఇంచుమించు నేనాశించిన ప్రపంచ ఉద్యమములన్నియు నా జీవితకాలములో సిద్ధించుటను చూడవలయునని ఆశించిన ఆ రోజులలో ఇవి, అసాధ్యమైన కలలుగా కనుపించిననూ, ఈ దినమున అవి, ఫలసిద్ధికి సమీపమందున్నట్లు, లేదా ఫలించుట ప్రారంభమైనట్లు, నెరవేరు మార్గము నందున్నట్లు గుర్తించగలుగుతున్నాను.

ఈ శుభ ముహూర్తమునకు నన్ను ఒక సందేశ మిమ్మని మీరు కోరియుంటిరి. కాని, నేను ఆ సందేశమిచ్చే పరిస్థితిలో లేను. నా బాల్యము, యౌవనకాలమునందు నేనూహించిన లక్ష్య

---

[1] భారతదేశ స్వాతంత్ర దినమునకై ఆలిండియో రేడియో తిరుచినాపల్లి వారు అడుగగా ఇచ్చిన ఈ సందేశము ఆగస్టు 14, 1947 నాడు రేడియోలో ప్రసారము చేయబడినది.

ములు, నా ముందుంచుకొనిన ఆదర్శములు ఇప్పుడు ఫలప్రద మగుటను చూచుచున్నందున, వాటిని గురించిన వ్యక్తిగత ప్రకటనను మాత్రమే చేయగలుగుదును. అవి భావి భారత కార్యభాగము లైనందున, భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమునకు సంబంధించినవని, అందు తప్పనిసరిగా ప్రథమ స్థానము నాక్రమించుకొనగలవని నా నమ్మకము. భారతదేశము మేల్కొనుచున్నదని మొదటినుండి గట్టిగా చెప్పుచునే ఉన్నాను. అది, తన లౌకిక ప్రయోజనములను, విస్తృతిని, ఔన్నత్యమును, శక్తిసంపదలను మాత్రమే నెరవేర్చుకొనుటకు గాక – (వాటిని కూడ భారతదేశము విస్మరించరాదు) – నిశ్చయముగ ఇతరులవలె అన్యదేశములపై ఏలుబడిని సంపాదించుకొనుటకు గాక, భగవానుని కొరకు, ప్రపంచమునకు సహాకరించుట కొరకు, సమస్త మానవజాతికీ మార్గదర్శిగా, సహాయకారిగా కూడ భారతదేశము జీవించి, వికసించవలెను.

మానవజాతికి మార్గదర్శి

ఆ లక్ష్యముల, ఆదర్శముల యొక్క సహజ క్రమమిది: భారతదేశపు స్వాతంత్ర్యము, ఐక్యతను గడించగల విప్లవ మొకటి; ఆసియా ఖండము పునర్జీవించి స్వేచ్ఛగలిగి – గతమున మానవ నాగరికతాభివృద్ధికి తాను నిర్వహించిన అమోఘమైన పాత్రను తిరిగి నిర్వహింపగలగ వలయును. నూతనము, మహత్తరము, ప్రకాశమానము, ఔదార్యము నగు జీవనమునకు మానవజాతి ఎదగవలయును. అది బాహ్యమున పూర్ణముగ సిద్ధించుటకు, భౌతికముగ ప్రత్యేక ఉనికిగల ప్రజలు – వారి జాతీయ జీవితమును నిలుపుకొనుచు, కాపాడుకొనుచు, అందరు కలిసి సాధించగల అంతర్జాతీయ సమైక్యతపై ఆధారపడి యుండును. మానవజాతి కంతటికీ ఆధ్యాత్మిక జీవనమునకు వలయు శిక్షణా విధానములను, ఆధ్యాత్మిక జ్ఞానమును భారతదేశము కానుకగ నొసంగవలయును. కడపటిది, ఉన్నతతర భూమికకు చేతనను ఉద్ధరించుట ద్వారా, మానవుడుద్బుద్ధుడై వ్యష్టిగ, సమిష్టిగ పూర్ణత్వమును గురించి కలలు గనుటకు ప్రారంభించినది మొదలు, వానిని

కలవరపెట్టి, విసిగించిన జీవిత సమస్య లనేకములు పరిష్కరింప బడు నూతన పరిణామ పథము.

భారతదేశము స్వతంత్రదేశమైనదేగాని, ఐక్యతను బడయ లేదు. (అఖండ భారతదేశము కాలేదు) – చీలిపోయి, ఖండము లైన స్వతంత్రమే అది. పూర్వము వలె, బ్రిటిషువారి విజయము నకు కారణమైన విభిన్న సంస్థానములుగ విడిపోయి, మరల అయోమయ స్థితిలో పడిపోవునా యనునట్లు గోచరించెను గాని, అదృష్టవశాత్తూ, అట్టి ప్రమాదపరిస్థితి నుండి తప్పించుకొనగల అవకాశమిపుడు ధృవపడినది. శాసన నిర్మాణ సభవారు తెలివి తేటలతో అవలంబించిన కఠిన పద్ధతి వలన ఛిద్రము, చీలికలు లేకుండా నిమ్నజాతుల సమస్యా పరిష్కారములు సుసాధ్యమైన ర్చినది. కాని హిందు, ముస్లిముల మతబేధము నేడు దేశవిభ జనగా స్థిరపడేటట్లుగ గోచరించుచున్నది. కాంగ్రెసు నాయకులు, దేశనేతలు ఈ నిర్ణయము శాశ్వతమైనదిగ, తాత్కాలిక పరిష్కార మునకు మించినదిగ అంగీకరించరని ఆశించుదము. ఈ విభజన శాశ్వతమైనదే అయిన యడల భారతదేశము తీవ్రముగ దుర్బల మైపోవచ్చును. వికలమైపోవచ్చును. అంతఃకలహములకు సదా అవకాశముండును. నూతన దురాక్రమణకు, విదేశీయుల ఆధిపత్య మునకుకూడ అవకాశము లేకపోలేదు.

దేశవిభజన అంతమైపోవాలి

దేశవిభజన అంతరించవలసి నదే – ప్రస్తుత తీవ్ర పరిస్థితి సమసిపోవుట వలన గాని, శాంతి, అన్యోన్యతల ఆవశ్యకతను క్రమక్రమముగ గుర్తించుట వలన గాని, అందరకు సంబంధించిన నిరంతర కార్యాచరణలను చేపట్టుట వలన గాని, మరేదో ఒక మార్గమున ఐకమత్యము ఏర్పడుట వలన గాని – ఈ విభజన అంతరించి పోగలదని ఆశించుదము. ఐక్యత ఏ రూపమునందైన నూ రావచ్చును – దాని సరియైన రూపము ఒక (మతపరమైన) మూల సిద్ధాంతముగ ప్రాధాన్యత గలదిగ గాక, వ్యావహారిక (సర్వమత సమ్మత) మైనదిగ ఉండవచ్చును. ఏ విధముననైనా ఈ విభజన అంతరించి పోవలసినదే – తప్పక అంతరించి పోవును.

ఏకము (అఖండము) కాని యడల భారతదేశ భవిష్యత్తు తీవ్ర ముగ క్షీణించును. విఫలము కూడ కావచ్చును. కాని అటుల కారాదు.

భారతదేశపు పాత్ర

ఆసియా మేల్కొనినది. అందలి బహు భాగములు విముక్తములైనవి. లేదా ఈ క్షణమున విముక్తములు కానున్నవి. ఇంకనూ దాస్యమందున్న ఇతర భాగములు స్వాతంత్ర్యమునకై తీవ్రముగ పోరాడుచున్నవి. ఏ స్వల్పమో మిగిలియున్నచో అది నేడో రేపో పూర్తియగును. ఈ విషయమున భారతదేశము తన పాత్రను నిర్వహించవలసి యున్నది. ఆ కార్యము శక్తిసామర్థ్యములతో ప్రారంభమైనది. తద్వారా అది తనకుగల సామర్థ్యమును అంతర్జాతీయ సభయందు తన స్థానమును పొందగలుగును.

తుదకు విజయము తథ్యము

మానవజాతి ఐక్యమగుటకు మొదలిడినది. అది అసం పూర్ణమైనా – నిర్మాణాత్మక ప్రారంభము మాత్రమే – అయిననూ, భయంకరమైన దుస్థితులతో పోరాడవలసి యున్నది. ఈ పోరా టము భయంకరమైనదే. చరిత్రానుభవమును మార్గదర్శకముగ అంగీకరించినట్లయితే, విజయము సాధించువరకు ఆ తీవ్రత తప్పని సరిగ ఉద్ధృతము కాగలదు. ఇందున కూడ భారతదేశము ముఖ్య మైన పాత్రను నిర్వహించుటకు మొదలిడినది. విస్తృత రాజనీతిజ్ఞ తను వృద్ధిపరచుకొనినట్లయితే – తాత్కాలిక పరిస్థితులకు, తక్షణ అవకాశములకు గాక – భవిష్యత్తును దృష్టి యందుంచుకొని ముందడుగు వేసిన; ఆమె ప్రత్యక్షతయే, తామసము – భయాన్వి తమైన అభివృద్ధికి; సాహసము – చురుకుదనమూగల అభివృ ద్ధికి మధ్యగల తారతమ్యమును తెలియజేయును. ఇందునా ప్రళ యాంతక మొకటి జోక్యము కలిగించుకొని ఆటంకములు కలి గించవచ్చును. లేదా చేసిన దానినంతనూ నాశనము చేయనూ వచ్చు. అయినను తుదకు విజయము తథ్యము. ఏమైనప్పటికినీ, అనివార్యమైన ఆమె కదలికను, ఆమె సాధించినదానిని బట్టి,

ఐక్యత ప్రకృతి ధర్మమునందు అవసరమైనదని ముందుగనే నిర్భయముగ చెప్పవచ్చును.

అంతర్జాతీయ స్ఫూర్తి

ఇతర దేశములకు కూడ దాని ఆవశ్యకత విదితమైనది. ఆ ఐకమత్యమే లేనట్లయితే ముమ్ముందు చిన్న చిన్న దేశ ప్రజల స్వతంత్రమెన్నటికిని సురక్షితము కాజాలదు. పెద్దవి, శక్తివంతములైన దేశములు కూడ సురక్షితముగ మనజాలవనుట నిశ్చయము. అటులనే భారత దేశము ఖండములుగ యున్నచో ఆమె రక్షణయందు ఆమెకే నమ్మకముండదు. అందువలననే సర్వమానవ శ్రేయస్సు దృష్ట్యా, ఐకమత్యము ఏర్పడవలయును. మానవ దుర్బలత్వము, బుద్ధిహీనమైన స్వార్థతలు మాత్రమే దానిని ఆటంకపరచును. తమ కెదురు దైవ ప్రయత్నములు కూడ నిష్ప్రయోజనములని అందురు. ప్రకృతి అవసరమునకు దైవసంకల్పమునకు వ్యతిరేకముగ అధిక కాలమివి నిలువజాలవు. జాతీయత స్వతః సిద్ధించును. అంతర్జాతీయ రూపములు, స్థాపనల అభివృద్ధి జెందవలయును. ఇరుదేశముల లేదా సంఘపౌరత్వము వంటివి కూడ పెంపొందవచ్చును. ఈ విధముగ సంప్రదాయములు స్వతః చేరువ కావచ్చును. జాతీయ భావదృక్పథములు తమ తీవ్రతను విడనాడి పూర్ణమైన స్వీయ దృష్టితో సమగ్రముగ సమన్వయించు కొనవచ్చును. మానవజాతి 'ఏకత్వము' నూతనశక్తితో ప్రకాశించును.

భారతీయ ఆధ్యాత్మిక ఎగుమతి

ప్రపంచమునకు భారతీయ ఆధ్యాత్మిక ప్రదానమప్పుడే ప్రారంభమైనది. భారతీయ ఆధ్యాత్మికత ఐరోపా, అమెరికాలలో నిరంతరం అధికాధిక పరిమాణమున వ్యాపించుచున్నది. ఈ ఉద్యమము కాలానుగుణమైన విపత్తులు సంభవించిననూ అందరు అధికమైన ఆశతో ఆశ్రయము లభించునని కూడ – ఆమె ప్రబోధములకు మాత్రమేకాక, ఆమె ఆత్మ కొరకు, ఆధ్యాత్మిక సాధన కొరకు దృష్టిని భారతదేశముపై నిలిపి యున్నారు.

ఇక మిగిలినదంతా నా వ్యక్తిగత నమ్మకము, భావము, నా ఆదర్శములే. భారతదేశములోను, పాశ్చాత్యదేశములలోను దూరదృష్టిగల మేధావులు వీటిని గురించి ఆలోచించుటకు మొదలిడిరి. ఇతర మార్గములకన్న ఈ మార్గమునందున్న కష్టములు భయంకరములైనవి. అయినా యీ కష్టములు అధిగమించబడు కొరకే వచ్చును. పరమేశ్వరుని సంకల్పమున్న, వాటిని అధిగమించగలము. ఇచ్చట కూడ ఆత్మోన్నతి, అంతఃశ్చేతనల ద్వారా ఈ పరిణామము జరగవలసి యున్నది – ఇది విశ్వావకాశమే అయినా దీని ప్రారంభము, కేంద్రోద్యమము భారతమాతదే కావలెను.

భారత స్వాతంత్ర్యదినమైన ఈ దినమున నా భావమిది. ఇది ఎంతవరకు సంభవము – ఏ విధంగా ఎంత త్వరగా నెరవేరుననునది. నూతన స్వతంత్ర భారతదేశముపై ఆధారపడి యున్నది.

(ఆగస్టు, సెప్టెంబరు 2000 'అఖిల' నుండి)

(*SABCL* Vol. 26, pp. 404-06)

శ్రీఅరవిందుల సాధన – దాని లక్ష్యములు

శ్రీఅరవిందులు

నా సాధన నా కోసం కాదు – పృథ్వీచేతనకు వెలుగుబాటను చూపుట కొరకే చేయబడింది. నా సాధన ద్వారా నేను సాధ్యమని చూపిన అంతర్వికాసము, రూపాంతరీకరణము, నూతనశక్తి ఆవిష్కరణము మొదలైనవి అందరికీ ముఖ్యమైనవే. అనివార్యంగా జరగవలసిన దివ్యచేతనావతరణానికి మార్గం సుగమం చేయడానికే నా సాధన ఉద్దేశింపబడినది.

*

అతిమానసమును నా కొరకే పొందాలనే అభిలాష నాకు లేదు; నాకోసమని నేనేమి చేయలేదు. ఎందుకంటే మోక్షమును కాని లేదా

అతిమానసమును కాని పొందవలసిన అవసరం నాకు లేదు. నేను అతిమానస అవతరణకు ప్రయత్నిస్తున్నానంటే, అది పృథ్వీ చేతన కొరకే. నేను అతిమానసమును పొందుట పృథ్వీచేతన యొక్క అతిమానసీకరణం కొరకై ద్వారములను తెరచుటకే సుమా!

*

కొన్ని నూతన ధర్మములను (principles) పైనుంచి తీసుకొని వచ్చి ఈ భూగోళ చైతన్యంలో ప్రవేశపెట్టుటకై నేను ప్రయత్నించుచుంటిని. సత్యము, జ్యోతి, సామరస్యము, ప్రశాంతములను నేను ఊర్ధ్వలోకములలో దర్శించితిని. వాటి ప్రజ్ఞపాటవములను గ్రహించితిని. నా చేతన మీదికి అవి ప్రసారమగుచున్నట్లు గుర్తించితిని. కాని అది చాలదు. అంతమాత్రం సరిపోదు. మానవుడు ఈ అంధకార జీవితాన్ని ఎన్నాళ్లు భరించాలి? అందుకనే ఆ ఊర్ధ్వశక్తులకు నాలోని అణువణువును అర్పించుకొని ఆ మూల చైతన్యముచే గ్రహింపబడుటకై శ్రమించుచుంటిని. ఆ పరమ సత్యము ప్రపంచములోకి దిగివచ్చి దివ్యచైతన్యమును ఆవిర్భవింప చేయుటయే భూలోక పరిణామముయొక్క చరమ దశ.

శ్రీమాతకు జపానులో ఉన్నప్పుడు రాసిననాటి ఉత్తరాలలోని కొన్ని అంశములు

Heaven we have possessed, but not the earth; but the fullness of the Yoga is to make, in the formula of the Veda, "Heaven and earth equal and one".

*

ప్రతికూల పరిస్థితులపై పూర్తిగా విజయము సాధించేంతవరకు గాని లేక ఆ పరిస్థితుల చేతిలో ఓడిపోయేంతవరకు, నన్ను భగవంతుడు నిర్దేశించిన మేరకు, ఆధ్యాత్మికం, భౌతికం మధ్య పోరాటం సాగించేంతవరకు నేను ఈ ప్రపంచంతో సదా సంబంధం కలిగి వుంటాను.

వైఫల్యాలు, కష్టాలు, పైకి కనిపించే అసంభవాలకు సంబంధించి నేను వాటికి అలవాటు పడిపోయాను. ఎంతగా వాటికి అలవాటు పడ్డానంటే, ఏవో కొన్ని క్షణాలలో తప్ప ఎల్లప్పుడూ అవి తమంతట తాము ఎదురవుతుంటే వాటిని పట్టించుకోవడం మానివేశాను.

విశ్వవ్యాప్తంగా సర్వనాశనం అవుతున్న ఇటువంటి కాలంలో ఎటువంటి నిరుత్సాహం లేకుండా ఉండడానికి ప్రశాంత హృదయం కావాలి. సుస్థిరమైన సంకల్పం కావాలి. సంపూర్ణ స్వార్థపరిత్యాగం కావాలి. సృష్టికి అతీతంగా మెరిసే దైవత్వం వైపు దృష్టిని సారించి నిరంతరం ఏకాగ్రతతో కేంద్రీకరించాలి.

అటు ఆధ్యాత్మికం, ఇటు భౌతికం రెండు పక్షాల మధ్యన నువ్వా నేనా అని యుద్ధమే జరుగుతోంది. (యూరప్‌లో) కందకాల యుద్ధం (trench warfare) లాగ. భౌతిక ప్రపంచం ఎంత ప్రతిఘటిస్తున్నప్పటికి, ఆధ్యాత్మిక శక్తి తను పట్టిన పట్టు వీడకుండా తన సామ్రాజ్యంలో ప్రతి అంగుళం తనదేనంటూ, ప్రతికూల దాడులు చేస్తూనే వుంటుంది.... ఆధ్యాత్మిక శక్తి, ఆనందము లేకపోతే ఈ పోరాటాన్ని తట్టుకోటం చాలా కష్టం. కాని జ్ఞాననేత్రానికి దూరదృష్టి ఉంది. ఇదంతా సుదీర్ఘమైన పోరాటంలోని ఓ ఘట్టమే అని దానికి తెలుసు.

అనువాదం: యజ్ఞన్న

(*SABCL* Vol. 26, pp. 144-45, 143; Vol. 26, pp. 424-25)

అయితే ఒకానొక నూతనజాతి ఆవిర్భావం అసంబద్ధమని ఎందుకు భావించాలి? ఇంతకు పూర్వము కాలగతిలో ఈ సృష్టిపై చరించిన ఆచార్యులు, మహాపురుషుల చర్యలను అధిగమించటమే మహాపాప మైతే తదనంతరం ఈ పుడమిపై అడుగిడిన మహాపురుషులంద రికీ ఈ మహాపాపం చుట్టుకుంటుంది గదా. ఈ కోవకే చెందిన గౌతమబుద్ధుడు, శంకరులు, చైతన్య మహాప్రభు బోటివారంతా ఆ నేరాన్ని చేశారన్న మాటే. అలా కానట్లయితే వీరి నూతన తత్వ సిద్ధాంతాలు, మతస్థాపనలు మొ॥ ఏమి ఒరగబెట్టినట్లు? నూతన విషయాల ఊసెత్తకుండా, గతంలో పూర్వుల తత్వబోధనలనే మళ్లి వల్లె వేయటం వల్ల ఈ మహాపురుషులు సాధించగలిగేదేమిటని ప్రశ్నిస్తున్నాను.

అయితే ఆ విషయాలనే, మరో కొత్త కోణం నుంచో సరి యైన దృక్పథముతోగాని వీరు చెబుతున్నారని నీవు వాదించ వచ్చును. అలా అయితే గతంలో ఎవ్వరూ ఈ విషయాలను సరిగ్గా, చక్కగా గ్రహించలేదని, వివరించలేదని అర్థం చేసుకోవాలి, అవునా! ఇదంతా అవాస్తవం సుమా! నూతన ఆచార్యపరంపరకు చెందిన శంకర, రామానుజ, మధ్వాదులున్నూ ఈ ఘోర అకృత్యానికి పాల్పడి చర్విత చరణంగా ఈనాడున్నూ విసుగు విరామం లేకుండా పునరావృత్తి చేస్తున్నారని నీవు ఆక్షేపించవచ్చును. అయితే ఈ పునరావృత్తి విచిత్ర మేమంటే ఒకరి బోధ మరొకరు అవాస్తవమని నిరసించటమేనని తెలుసుకో. గతమంతా శిరో ధార్యమే! కాదని ఎవరన్నారు? కానీ, నాయనా! భాగవత్తత్వం బహువిశాలమై, ఆద్యంతరహితమైనది. సత్యస్వరూపదర్శన మొక సుధీర్ఘ ప్రక్రియ అని గ్రహించు. బహుముఖమైన ఈ సత్యాన్వే షణ కొంగ్రొత్త నూతన విషయ దర్శనమునకో లేక నూతన మార్గమునకో దారి చూపవచ్చును. నాయనా! తత్వమంతా ఒక బంగారు పేటికలో నిక్షిప్తం చేసి, ఒకానొక మహాపురుషుడు ఆ పేటిక తాళం పగులగొట్టి అందలి తత్వాన్ని బహిర్గతం చేయగా,

తదనంతరం అవతరించిన మహాపురుషులంతా, ఆ తత్వాన్నే మొక్కుబడిగా బోధిస్తూ, పూర్వోక్తమంతా అవాస్తవం కాదని, నిరూపించటమే పరమార్థమని భావించట మెన్నటికీ తగదు.

అనువాదం: శ్రీశరణ్

(*SABCL* Vol. 26, p. 135)

శ్రీఅరవిందులను గురించి శ్రీమాత

అవతార పరంపరలో ప్రతి అవతారము రాబోవు వైభవాన్ని సూచించే వైతాళికుడు.

అయితే మానవులు పూర్వపు అవతారాలనే కొలుస్తూ వర్త మాన మహాపురుషులను తోసి పుచ్చుతారు.

శ్రీఅరవిందులు కూడా భావికాలంలో సిద్ధించబోయే మహా సత్యాన్ని తెలియచెప్పడానికే అవతరించారు. వారు చెప్పేదానికి కూడా పూర్వపు అవతారాలకు లభించిన వ్యతిరేకతే నేడు లభి స్తోంది.

అయితే వారు ఈ నాడు ఆవిష్కరించిన మహాసత్యం భవి ష్యత్తులో ప్రతిష్ఠితమై వారి కార్యం కొనసాగుతుంది.

*

ప్రపంచచరిత్రలో శ్రీఅరవిందులు ప్రతిపాదించినది కేవలం ఒక బోధనా కాదు, ఒక దర్శనమూ (revelation) కాదు. అది పరమే శ్వరుడు స్వయంక నిర్వహిస్తున్న ఓ మహాకార్యము.

ఆ కార్యాన్ని నెరవేర్చాలన్నదే నా ప్రయత్నము.

*

ప్రపంచచరిత్ర మొదలైన నాటి నుంచీ భూమి మీద సంభవిస్తున్న మహత్తర పరివర్తనలన్నిటిలోను శ్రీఅరవిందులు ఏదో రూపాన, ఏదో ఒక పేరుతో వాటికి కర్తృత్వం వహిస్తూనే ఉన్నారు.

*

ప్రశ్న: శ్రీఅరవిందుల పుట్టుక విశ్వచరిత్రలో శాశ్వతమని చెప్పారు కదా! శాశ్వతమంటే ఏమని అర్థం చేసుకోవాలి.

ఈ వాక్యాన్ని నాలుగు భూమికల్లో నాలుగు చైతన్యదశలుగా అర్థం చేసుకోవచ్చు.

1. భౌతిక ప్రపంచంలో ఆయన జన్మ పరిణామం అనంత ప్రాముఖ్యాన్ని సంతరించుకుంటుంది.

2. ప్రపంచ చరిత్రలో ఆయన జన్మ చిరస్మరణీయమైపోతుంది.

3. చైత్యపరంగా ఆయన ప్రతి యుగంలోనూ జన్మిస్తూనే ఉంటారు.

4. ఆధ్యాత్మికంగా చెప్పాలంటే అది పరమేశ్వరుడు ప్రభవించడమే.

*

శ్రీఅరవిందుల శతవార్షిక సందర్భంలో వారికి మనం ఈయగల్గిన ఉత్తమ శ్రద్ధాంజలి ఏమిటంటే పురోగమించాలనే తహతహ ఏర్పరచుకోవడం. మన యావజ్జీవనాన్ని ప్రభువైన ఆ పరమాత్మ ప్రభావానికి లోబడి నడుచుకోవడము చేయాలి.

*

ప్రశ్న: శ్రీఅరవిందులు రచనలు చదివినపుడు, వారి ప్రవచనాలను విన్నప్పుడు ఆశ్చర్యచకితుణ్ణవుతాను. ఈ శాశ్వత సత్యం, ఆయన మాటల తీరులోని ఇంపైన సొంపు, ప్రజల దృష్టికి రాకుండా ఎలా కనుమరుగైనాయి? అది నిజంగా విచిత్రంగానే ఉంటుంది. ఒక అవతారంగా గాకపోయినా కనీసం ఒక మహా సృష్టికర్తగా గానీ, ఒక మంచి కళాకారునిగా గానీ, మహాకవిగా గానీ గుర్తింపు రాలేదు కదా!

శ్రీఅరవిందులను ఎవరు అర్థం చేసుకోగలరు? ఆయన విశ్వమంత విశాలహృదయుడు. ఆయన ఉపదేశాలకు అవధుల్లేవు.

ఆయనను సమీపించాలంటే ఆయనను హృదయపూర్వకంగా ప్రేమించడం ఒక్కటే మార్గం. ఆయన కార్యంలో పాలు పంచుకోడానికి సంపూర్ణంగా ఆత్మార్పణ చేసుకోవాలి. ఆ విధంగా

ప్రతి వారూ వారి వారి సామర్థ్యాన్ననుసరించి శక్తివంచన లేకుండా ఎంత వరకూ చేయగలరో అంత వరకూ పనిచేస్తే శ్రీఅరవిందులు సూచించినట్లు ప్రపంచ పరివర్తనా కార్యం పరిపూర్తి కాగలదు.

అనువాదం: డా॥ ఎ. ప్రభావతి, డా॥ ఎ వెంకట్రామ శాస్త్రి

(*CWM* Vol. 13, pp. 22, 23, 10, 20; Vol. 12, pp. 398-99)

శ్రీఅరవిందుల బోధన

అసతోమా సద్గమయ
తమసోమా జ్యోతిర్గమయ

నా సత్యం అజ్ఞానాన్ని, అసత్యాన్ని త్యజించి జ్ఞానం వైపు గమించేది. తమస్సును వదిలి కాంతి వైపు పయనించేది. అహంకారాన్ని వదిలి పరమాత్మ వైపు, అసంపూర్ణతలను తృణీకరించి సంపూర్ణత్వం వైపు పయనించేది. నా సత్యం భక్తి లేదా చైత్యపురోగతికి సంబంధించిందే కాదు. జ్ఞానానికి, స్వచ్ఛతకు, దైవశక్తికి ప్రశాంతతకూ సంబంధించింది. అట్లాగే వీటన్నిటినీ వాటి వాటి మానసిక, ఉద్రేకపర, ప్రాణిక రూపాలనుండి అతిమానసిక వాస్తవం వైపు ఉద్ధరించేది.

*

మానవుని మహాప్రస్థానం

మానవజీవిత మంతా దివ్యజీవనం వైపు పయనించే ఓ తీర్థయాత్ర, ఓ పర్వతారోహణము, ఓ మహాయజ్ఞం, ఆమోదయోగ్యమైన త్యాగం. కేవలం అదే మానవునికి ఈ ప్రపంచంలో ఉన్న అసలు సిసలైన పని. అతని అస్తిత్వానికి సార్థకత. ఇది లేకుంటే మానవుడు ఈ భౌతిక ప్రపంచపు విశాల వీధుల్లో ఎట్లాగో స్థానాన్ని పొందిన బురద జలాల్లోని క్షణభంగురమైన కీటకాల మధ్య పాకే మరో కీటకం మాత్రమే.

దృశ్యమాన ప్రపంచం యొక్క యథార్థ స్వరూపము

శ్రీఅరవిందుల బోధనలు మన ప్రాచీన ఋషులు చెప్పిన జ్ఞానదీపికలతోనే ప్రారంభమవుతాయి. ఈ విశ్వంలో కనిపించే ప్రతి రూపానికి వెనుక పరమాత్మతత్వం, చైతన్యం ఉంటాయి. అన్నిటిలో ఉండేది ఆత్మ ఒక్కటే. అది ఆద్యంతములు లేనిది. జీవుల్ని ఆ పరమాత్మలోనే ఐక్యమై ఉన్నప్పటికీ ఒక వేర్పాటు చైతన్యం వల్ల విడిపోతున్నాయి. వారి మనః ప్రాణ శరీరాలలో ఉండే సత్యమైన ఆత్మను తెలుసుకోలేని అజ్ఞానం అది. ఒకానొక మానసిక ప్రక్రియ ద్వారా ఈ వేర్పాటు చైతన్యపు తెర తొలగించి మనలోను, అందరిలోను ఉన్న నిజమైన ఆత్మను, దైవత్వాన్ని తొలగించి మనలోను, అందరిలోను ఉన్న నిజమైన ఆత్మను, దైవత్వాన్ని తెలుసుకోవటం సాధ్యమే.

చేతనా పరిణామము

ఆ ఏకైక పరమాత్మ, ఆ చైతన్యం భౌతికపదార్థంలో చిక్కుకొని ఉన్నదని శ్రీఅరవిందులు అంటారు. ఆ చిక్కులోంచి విమోచనం కావడమే పరిణామలీల. జడంగా కనిపిస్తున్న దానిలో నుంచి చైతన్యం పైకి ఉబుకుతుంది. ఇలా వచ్చిన చైతన్యం ఊర్ధ్వముఖంగా పెరగాలని, విస్తరించాలని ఇంకా ఇంకా పరిపూర్ణం కావాలని, స్వయంసిద్ధంగా ప్రేరణ పొందుతుంది. ఈ విధంగా విడుదల పొందిన చైతన్యం ఎక్కే మొదటి మెట్టు జీవం. రెండోది మనస్సు. కాని పరిణామక్రమం మనస్సుతో ఆగిపోదు. ఇంకా స్వేచ్ఛగా ఎదిగి గొప్ప ఆధ్యాత్మిక, అతిమానసిక చైతన్యంలోకి పెరగాలని ఎదురు చూస్తుంది. పరిణామక్రమంలో తర్వాతి మెట్టు అతిమానసము. అంటే పరమాత్మయొక్క శక్తినిలయంగా ఉండే చైతన్యమయ జీవి. అప్పుడు మాత్రమే పదార్థంలో అంతర్లీనమైన దైవత్వం పూర్తి విముక్తి పొందుతుంది. ప్రాణికోటిలో పరిపూర్ణత అభివ్యక్తమవుతుంది.

అతిమానసము దిగివచ్చుట

పూర్వం వృక్షకోటిలోనూ, జీవరాశిలోనూ ఉద్దేశపూర్వ

కమైన సంకల్పం లేకుండానే పరిణామ క్రమంలోని మొదటి మెట్లను పకృతే దాటింది. ఇప్పుడు చేతానాత్మక సంకల్పమే పరికరంగా చేసి ప్రకృతి మానవునిలో పరిణతి పొందగలుగుతోంది. కానీ, ఇది కేవలం మానవుని మానసిక సంకల్పం వల్ల జరిగేది కాదు. ఎందువల్లనంటే మనస్సు కొంతవరకే పోతుంది. ఆ తర్వాత వలయాల్లో తిరుగుతూంటుంది. ఒక పరివర్తనం జరగాలి. మనస్సు ఇంకా ఉన్నత తత్త్వంగా మారేటట్లు చైతన్యాన్ని మళ్లించాలి. పూర్వపు తత్వసాధన, యోగాభ్యాసాలలో ఈ పద్ధతిని గమనించవచ్చు. ఆ రోజుల్లో ప్రపంచానికి దూరంగా వెళ్లి పరమాత్మలో లీనమవటానికి సాధన చేసేవారు. శ్రీఅరవిందులు చెప్పేదేమంటే, ఆ ఉన్నత తత్త్వాన్ని ఇహలోకంలో అవతరింపచేయటం సాధ్యమే; ఆ ఆధ్యాత్మిక పరతత్వాన్ని ఈ ప్రపంచం నుంచి విముక్తం చేయటమే కాదు. దానిని ఈ లోకంలోనే నిలిపి, మనస్సుయొక్క అజ్ఞానాన్ని పరిమితజ్ఞానాన్ని తొలగించి అతిమానస చైతన్యాన్ని ప్రవేశపెడుతుంది. అంతర్గతమైన పరమాత్మకు సరైన పరికర మవుతుంది. దాని ద్వారా మానవుడు తన శక్తిసామర్థ్యాలనూ, అంతరంగాన్ని కూడా తెలుసుకొని ఇప్పటిదాకా ఉంటూ ఉన్న జంతుమానవత నుంచి దివ్యమైన జాతిగా పరిణామం చెందగలడు. ఇంకా తెర మరుగునే ఉన్న అతిమానస తత్వం పైనుంచి అవతరించి మానవుని మార్చి, పరివర్తన చేయటానికి వీలుగా తనలోని సకల భాగాలను తెరచి ఉంచడానికి యోగసాధనలోని మానసికక్రమశిక్షణను ఉపయోగించుకోవచ్చు.

*

మానవుడు మహా మానవునిగా పరిణమించుట

ఈ విశ్వంలో మానవుని మొట్టమొదట పని తన అస్తిత్వాన్ని తాను ధృవపరచుకోవడం. అంతే కాదు. పరిణమిస్తూ చివరికి తనను తాను అధిగమించడం. అతను తన పాక్షిక సత్తను సంపూర్ణ సత్తగా, పాక్షిక చైతన్యాన్ని సమగ్ర చైతన్యంగా విస్తరింప చేయాలి. తన పరిసరాలపై పట్టు సాధిస్తూనే ప్రపంచంతో ఐక్యతను, సామరస్యాన్ని

సాధించాలి. తన వ్యక్తిత్వాన్ని సిద్ధింపజేసుకుంటూనే దాన్నొక జగదాత్మగా (Cosmic self), ఒక విశ్వజనీన, ఆధ్యాత్మిక అస్తిత్వ ప్రమోదంగా విస్తరింప జేయాలి. తన మానసిక స్థితిలో ఉన్న అస్పష్టతను, అజ్ఞానాన్ని, అక్రమాన్నంతా సరిదిద్ది, శుద్ధిపరచి, రూపాంతరీకరణ చెందించటం, సంకల్పము, భావన, కర్మ, శీలము, విజ్ఞానాల నిరవధిక, బహుళ సామరస్య, ప్రకాశాలను చివరగా చేరుకోవటం – ఇవే అతని ప్రకృతి అసలు ప్రయోజనం. ఈ ఆదర్శాన్నే అతని మేధస్సుపై సృష్టి ఆరోపించింది. అతని మానసిక, ప్రాణతత్వంపై ఒక అవసరంగా మలచింది. ఒక విశాలమైన సత్తగా, చైతన్యంగా ఎదిగినప్పుడే దీన్ని సాధించ గలుగుతాం. అసలైన దృగ్గోచర పకృతుల్లో పాక్షికంగా, *తాను ఉన్న స్థితి నుండి రహస్య జీవాత్మలలో ఉన్న సంపూర్ణస్థితికి చేరుకునే ఆత్మ విస్తరణ, ఆత్మ సాక్షాత్కారము, ఆత్మ పరిణామము పొందటం, తద్వారా ఆ స్థితిని ప్రత్యక్ష అస్తిత్వంలోనూ, పొందడం – ఇదే సృష్టి సంకల్పం.*

ఈ ఆవేశమే విశ్వాంతరాళంలోని ఈ భూమిపై అతని జీవనానికి సార్థకత. సంకుచిత మానసిక నిర్బంధంలో, పాంచభౌతిక, శారీరక సంకెళ్లకు లోనైన అశాశ్వత ప్రాణిగా, బాహిరంగా గోచరమయ్యే మనిషి, అంతరమైన నిజమైన మనీషిగా, తనపై, తన పరిసరాలపై తన సత్తలోని విశ్వాత్మపై యజమానిగా మారాలి. ఇంకా వివరంగా, ఆదిభౌతిక భాషలో చెప్పాలంటే ప్రాకృతికమైన మనిషి దివ్యమానవుడిగా పరిణతి చెందాలి. తాత్కాలిక జీవులు తాము శాశ్వతత్వానికి వారసులమని తెలుసుకోవాలి.

అంటే మనం చేరుకోవాల్సిన జ్ఞానం మేధోపరమైన సత్యం కాదు; తన గురించి ఆ సర్వభూతముల గురించి సరియైన నమ్మకం, సరియైన అభిప్రాయాలు, సరియైన సమాచారం కల్గి ఉండటం కాదు. ఎందుకంటే అది జ్ఞానం పట్ల మనస్సు ఉపరితలంలో కల్గిన భావన మాత్రమే. భగవంతుని గురించి, మన గురించి, ప్రపంచం గురించి మానసిక అవగాహన పొందటం మేధస్సుకు సరిపోతుందేమోగాని ఆత్మజిజ్ఞాసకి చాలదు. అది

అనంతత్వానికి జాగృతమైన బిడ్డలుగా మనను మార్చ లేదు. మన నిత్యజీవితాన్ని, పనులను మన మేధోపరమైన సత్య, సక్రమ భావనల కనుగుణంగా మలచటం – నైతిక, ప్రాణిక సంతృప్తిని పొందటం – మన జీవన పరమధ్యేయం కాదు. అసలైన సత్తగా, జీవసత్తగా, అనంతమైన, విశ్వజనీనమైన అస్తిత్వం, చైతన్యం, ఆనందం, సచ్చిదానందం యొక్క సత్త్వంగా ఎదగడమే మన లక్ష్యం కావాలి.

అనువాదం/తెలుగు మూలం: ఆచార్య మాడభూషణం
రాజగోపాలాచార్య; 'శ్రీఅరవిందులు – ఒక దీపిక'

(*SABCL* Vol. 23, p. 1049; Vol. 18,pp. 42-43; Vol. 26, pp. 95-96; Vol. 19, pp. 684-85)

సాధనా విధానము

శ్రీఅరవిందులు

మానవుడు ఎక్కువగా ఉపరిగత మనస్సు, ప్రాణ, శరీరాలలోనే జీవిస్తాడు. కానీ అతనిలో అంతర్లీనంగా అంతులేని అవకాశాలు కలిగిన జీవి ఉన్నాడు. అతడు దాని జ్ఞానాన్ని పొందాలి. ఇప్పుడు అతను పొందుతున్నది దాని అత్యల్ప ప్రభావము మాత్రమే. అయినప్పటికి అదే అతనిని ఇంకా ఎక్కువగా సౌందర్యము, సామరస్యము, సామర్థ్యము, జ్ఞానముల కోసం నిరంతర ప్రయత్నం చేసేటట్లు ముందుకు తోస్తున్నది. అందువల్ల యోగమార్గంలో మొదట చేయవలసింది ఈ అంతర్గత శ్రేణులన్నిటినీ తెరచిపెట్టి అక్కడే ఉంటూ, బయటదాకా చూచుకుంటూ అంతర్గతమైన వెలుగు, శక్తులతో, బాహ్యజీవితాన్ని నడపాలి. అలా చేయటంలో తన లోపలి నిజమైన ఆత్మను తెలుసుకోగలుగుతాడు. అది ఈ మానసిక, ప్రాణిక, భౌతిక ధాతువులతో కూడిన బాహ్యమైన మిశ్రమం కాకుండా వాటికి మూలమైన యథార్థ వస్తువు –

అఖండ దివ్యజ్యోతిలోని కణము. ఆ ఆత్మలోనే ఉండటం నేర్చు కొని, పవిత్రత పొంది, దాని ఒరవడిలో తన మిగిలిన ప్రకృతి నంతటిని దివ్యసత్యం వైపు మళ్ళించాలి. ఆ తర్వాత ఊర్ధ్వ ద్వారం వివృతమైతే పరమాత్మతత్వం అతని లోనికి అవతరి స్తుంది. అయితే అది పూర్ణమైన అతిమానసిక తేజస్సుగానీ, దాని శక్తి గాని దిగివచ్చినట్లు కాదు. ఎందువల్లనంటే సాధారణ మానవ మనస్సుకూ, అతిమానస సత్యచైతన్యానికీ మధ్య అనేక చైతన్య శ్రేణు లున్నాయి. ఈ చైతన్యశ్రేణులను తెరచి వాటి శక్తిని మనః ప్రాణ శరీరాలలోకి తీసుకొని రావాలి. ఆ తర్వాతే సత్యచైతన్యం యొక్క శక్తి సంపూర్ణంగా ప్రకృతిలో పనిచేయగలదు. ఈ విధ మైన ఆత్మశిక్షణ, సాధనా ప్రక్రియ చాలా క్లిష్టమైనది. చాలా కాలం పడుతుంది. కాని అది లేశమాత్రం లభించినా ఎంతో సాధించి నట్లే. అది అంతిమ విముక్తిని, పరిపూర్ణతను బాగా సాధ్యమయే టట్లు చేస్తుంది.

సంపూర్ణ పరివర్తన

పూర్వపు పద్ధతులు చాలా వరకు ఈ మార్గానికి ఉపయోగపడతాయి. మనస్సును చాలా విశాలత్వంలోకి, పరమాత్మ తత్త్వంలోకి, అనంతంలోకి వివృతం చేయడం, విశ్వచైతన్యంలోకి తీసుకొని వెళ్ళడం, ఆశలను, ఆవేగాలను అదుపులో పెట్టడం అవసరమే. బాహ్యంగా సన్యాసం ముఖ్యం కాదు. కానీ ఆశనూ, అనుబం ధాల్నీ జయించాలి. దేహంపైనా, దేహావసరాల పైనా పేరాశలు, సహజావసరాల పైనా అదుపు తప్పనిసరిగా వుండాలి. పురాతన సాంప్రదాయాలలోని కొన్ని మూలసూత్రాలు ఈ యోగంలో ఉంటాయి. కంటితో చూసిన దానికీ, వాస్తవానికి తేడాను మన స్సుతో గమనించే జ్ఞానమార్గం; భక్తి, ప్రేమ, సమర్పణలకు హృద యంతో స్పందించే భక్తిమార్గం; స్వలాభం కోసం పనిచేసే ఉద్దేశం దగ్గరనుంచి సంకల్పాన్ని దూరం చేసి సత్యం వైపు మరల్చి అహంకన్నా మిన్నయైన వాస్తవానికి సేవ చేసే కర్మ మార్గము. ఈ విధంగా జీవి పూర్తి తర్ఫీదు పొందడం వల్ల దివ్య

తేజస్సు, దివ్యశక్తి ప్రకృతిలో పనిచేసే అవకాశము ఏర్పడి అవి వచ్చినప్పుడు తెలుసుకొని స్పందించి పరివర్తన చెందగలదు.

మన లక్ష్యము భౌమిక చైతన్యాన్ని దాటి దివ్యచైతన్యాన్ని పొందటంతో సరి కాదు. ఈ ప్రపంచాన్ని మార్చగల శక్తి ఒక్క అతిమానసానికే వున్నది. కాబట్టి మనము ఆ అతిమానసశక్తిని ఈ మనోజీవిత శరీరముల అజ్ఞానం లోనికి కూడ ప్రవేశపెట్టి వాటిని పరివర్తింప చేయాలి. భౌతికకోశంలో దైవాన్ని ఆవిర్భవింపజేసి అందులో కూడ దివ్యజీవనాన్ని ప్రతిష్ఠింప జేయాలి.

మన యోగసాధనకు ఇన్ని గంటలు ధ్యానం చేయాలి, ఫలానా మంత్రాలు వల్లించాలి లాంటి నిబంధనలు ఏమీ లేవు. అన్నిటి కంటె ముఖ్యమైనది ఆకాంక్ష (aspiration) – అంటే ఏమిటి? దృష్టిని లోనికి అనగా అంతరంగంలోనికి, లేక ఊర్ధ్వంగా అంటే పైకి సారించి అక్కడ నిలపాలి. అక్కడ వున్న దివ్యశక్తి, దివ్యచైతన్యములను నీ లోకి గ్రహించాలి. ఇది ఎలా అంటా రేమో, మీ అంతరంగ కవాటములను తెరవాలి. అప్పుడా దివ్య శక్తి మీ ఎదలోని దైవమును తట్టి లేపి, బాహ్యమానవునిలో కూడ క్రియాశీలము చేస్తుంది. దీనిని ఎదిరించే చేష్టలకు ఏ మాత్రము అవకాశం ఇవ్వకుండా వాటిని తిరస్కరించాలి. స్థిర మైన ఆకాంక్ష, గట్టి విశ్వాసము, పరిపూర్ణ సమర్పణల వలన ఈ విధమైన self-opening వస్తుంది.

తెలుగు మూలం/అనువాదం: 'శ్రీఅరవిందులు – ఒక దీపిక';
డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

(*SABCL* Vol. 26, pp. 96-97; Vol. 23, p. 505)

శ్రీఅరవిందుల పిలుపు

శ్రీఅరవిందులు మహోన్నత శిఖరాల నధిరోహించి, అక్కడ ఆసీనులై, మన మీద దివ్యకాంతులను వెదజల్లి, మనలను అజ్ఞానం నుండి జాగృతము చేస్తున్నారు. ఇందలి భాష సరళమైనప్పటికి భావములు గంభీరములు. ఆయన ఆంగ్లమూలమును శాయ శక్తులా అనువదించుటకు ప్రయత్నించితిమి. ఇదే వ్యాసము ఫిబ్రవరి 2004 లో వున్నది. దాని లోని ఆంగ్లలేశములను కూడ ఇప్పుడు తెలుగులో చూడవచ్చు. — సంపాదకుడు

నువ్వు శరీరమును ఎందుకు ధరించినట్లు? జన్మ ఎత్తి ఈ భూమ్మీదికి వచ్చిన కారణమేమి? దివ్యమానవునిగా రూపొంది, దైవావిర్భావమునకు సమర్థవంతమైన పాత్ర అగుటయే. అందుకని శుచిర్భూతుడవై నిన్ను నీవు తయారు చేసుకోవాలి. మార్గములో కలిగే ఆనందమును అనుభవించు. ఒక వేళ పతన మైనప్పటికి అది మార్గములోని ఒక ఘట్టము మాత్రమే అని ఎరుగుము. కాని ఇదే నీ లక్ష్యము, ఇది మాత్రమే నీ కర్తవ్యము అని గ్రహించు. మార్గములో నీకు కలిగే ఆనందము, నీకు వచ్చే శక్తి కేవలం నీ లక్ష్య సాధనకు మాత్రమే. నీ అవతారోద్దేశ్యము (దేహధారణ), కర్తవ్యము ఇదియే అని గ్రహించు. ఎక్కడో ఎత్తుగా కూర్చుని నిన్ను *పిలుస్తున్న దైవం కూడా నీ తోటే వుండి నీ సాధన చేస్తున్నాడు.* నీ అత్యున్నత శిఖరాలను ఎక్కగలిగేందుకే నీకీ శక్తి ఇవ్వబడింది కాబట్టి నువ్వు సంతోషంగా పయనించ గలుగుతావు.

నీ కర్తవ్యమంటూ యేదైనా వుంటే అది యిదే. నీ లక్ష్యం యేమిటని ప్రశ్నించావనుకో. దానికి జవాబు యిదే. నువ్వు ఆనందాన్ని కోరుకున్నట్లయితే యింతకు మించిన ఆనందం మరొకటి లేదు. నువ్వు ఆనందమని భ్రమిస్తున్న స్వప్నం, సుషుప్తి, ఆత్మవిస్మృతి యివన్నీ పరిమితమైనవి. విచ్ఛిన్నమయిపోయేవి. కాని యిది పరిపూర్ణానందం. నీ అసలు రూపం. నీ నిజస్వరూప మేమిటో తెలుసా? దైవమే. మిగిలినదంతా విచ్ఛిన్నకరమైనది, వికృతమై

నది. ఈ సత్యాన్నే నీ కళ్ల ముందర ఉంచుకొని ప్రతి విషయం లోను, ప్రతి క్షణము దానికి విధేయమైపోవలసిందే.

మేలిముసుగులో వున్న మోమును, ఆ ముసుగు తొలగించి చూడకుండా ఆ ముసుగునే ముఖమని భ్రమపడేవు జాగ్రత్త. కాని నీ లక్ష్యం మాత్రం నువ్వు మారడం. స్వీయ పరివర్తన మానవ స్వభావంలోనే వుంది. ఆత్మపరివర్తనే అతడి నిజమైన స్వభావం. అదే నిజమైన ఆధ్యాత్మిక లక్ష్యమైన ఆత్మోత్థానం.

ఆత్మ అంటే యేమిటి? దానిని అధిగమించడం యేమిటి? ఆత్మపరివర్తనం అంటే యేమిటి? ఇక్కడే నువ్వు పొరబడి తప్పు చేయకూడదు. నిన్ను నీవు తెలుసుకోవడంలో తప్పు జరిగిందంటే మాత్రం, అది నిన్ను సకల కష్టాలలోను ముంచెత్తి సమస్త సందేహాలకు కారణమవుతుంది.

నువ్వు అధిగమించవలసినది యేదంటే, బాహ్యంగా నీకు కనిపిస్తున్న నీవెరిగిన వ్యక్తి – పదార్థానికి, ప్రాణానికి బానిసయినవాడు. ఆ రెండూ కాకపోతే మనసుకి బానిసయిన మానవజీవిగా వుంటున్నవాడు. అది అతిగాఢమైన, ఘోరమైన పరాధీనత. మనస్సుకీ బానిస కావడం అంటే మనక రూపాన్ని చూసి దానికి దాస్యం చేయడమే.

పరిణామం చెందవలసిన నీ ఆత్మ – పదార్థం, ప్రాణం, మనస్సు అనే తెరల మరుగున నీలోనే వున్నది, అదే ఆధ్యాత్మిక శక్తులు కలిగిన దివ్యమానవుడు. పురుషోత్తముడు. బుద్ధిజీవిస్థాయి నధిగమించి, దివ్యమానవుడు కావడం కోసమే భౌతికజీవితం మీద ఆధిపత్యం సాధించాలి. ప్రస్తుతం యే ప్రకృతి చేతిలో కీలు బొమ్మగా వున్నావో, ఆ ప్రకృతిని జయించిన రాజువు కావాలి. ఏ ప్రకృతి శక్తయితే నిన్ను పాదాల క్రింద తొక్కిపట్టిందో దానిని యెత్తిపడేయాలి. బానిసగా కాక స్వేచ్ఛగాను, భిన్నత్వంగా కాక ఏకత్వంగాను, మృత్యువుకి లొంగిపోయే అశాశ్వతంగా కాక అమృతత్వంగాను, అంధకారంలోకాక పరిపూర్ణ దివ్యదీప్తిగాను, దుఃఖం, బాధల దోబూచులాటలో కాక సంపూర్ణ దివ్యానందంగాను, దుర్బలత్వంతో పతనం చెందడం కాక, అమితశక్తివంతుడిగా ఔన్నత్యం

సాధించాలి. పరిమిత స్థాయి నధిగమించి అనంత జీవనం సాధించాలి. పరమాత్మగా అతడిలో ఐక్యం కావడమంటే అదే. నువ్వు నీ నిజస్వరూపమును పొంది దాని ననుభవించుటనగా ఇదే.

నువ్వు స్వేచ్ఛగా అనగా నీ మనస్సులోను, శరీరంలోను, జీవితంలో కూడ స్వేచ్ఛగా వుండాలి. ఎందుకంటె స్వేచ్ఛయే ఇప్పుడు ఇక్కడ పాదుకొని ఉన్నది.

దైవం తోటి, సర్వభూతములతోడి ఐక్యమై వుండు. నీ అహంకారంలో కాదు, నీ లోనే జీవించు. ఎందుకంటె the spirit is unity. నీవు అమరుడవు. మృత్యువును నమ్మవద్దు. ఎందుకంటె నీ శరీరం మృతి చెందుతుంది కాని నువ్వు కాదు. అమృతత్వమే నేటి సత్యము.

జీవుడిలో అమృతత్వమే అనంతత్వము, జాగృతి, పరమానందం. పరమాత్మ అనంతుడు. పరిమిత జీవితాలు అనంతత్వం నుండి ఉద్భవించినదే.

సకల సృష్టిలో నీ వున్నావు. అందుచేత దానిలో యేదైనా నువ్వు కాగలవు. వాటిలో నువ్వు లేనట్లయితే, నీకు అస్తిత్వమే లేదు. నీలో యేదైతే వుందో అదే నీ జీవాత్మలో అభివ్యక్తమవుతుంది. *బాహ్యంగా కనిపిస్తున్న నీ యీ రూపం నీ నిజరూపం కాదు. బాహ్యరూపానికి బానిసగా నువ్వెందు కుండాలి?*

ఇంకా యెదుగు. నిన్ను నీవు అధిగమించు. పరివర్తన సాధించు. నువ్వు మనిషివి. మనిషి సంపూర్ణస్వభావం మన ప్రస్తుత తత్వం కంటె ఉన్నతంగా పరివర్తనం చెందడం. మొదట వ్యక్తి పశుప్రాయుడు. పశుప్రాయుడైనవాడు తరువాత స్థాయికి పరివర్తన చెందాడు. ఆలోచనాపరుడు, వస్తునిర్మాత, సౌందర్యాన్వేషకుడు అయ్యాడు. ఈ ఆలోచనాపరుడి స్థాయినించి జ్ఞాన సాధకుడు కావాలి. వస్తునిర్మాత స్థాయి నుంచి సృష్టికర్తగా తన సృష్టికి తాను అధిపతి కావాలి. సౌందర్యాన్వేషణ స్థాయి నుంచి ఆ సౌందర్యంలో ఆనందాన్ని అనుభవించేవాడిగా, భౌతికతనుండి శాశ్వతత్వం సాధించాలి. ప్రాణికం నుండి జీవాత్మ అమృతత్వానికి, ఆ తర్వాత అనంతత్వ శక్తిని సాధించాలి. మానసికమైన

పాక్షికజ్ఞానం నుంచి పరిపూర్ణదీప్తి వెనుకగల దివ్యదర్శనాన్ని సాధించాలి.

ఈ లక్షణములను పొందినప్పుడు నువ్వు అతిమానవుడవు (Superman) అన్న మాట. నువ్వు మనసును దాటి అతిమనస్సును సంపాదించుకున్నావు. దానిని దివ్యమానసము లేక దివ్యజ్ఞానము లేక అతిమనస్సు (Supermind) ఏ పేరు పెట్టినా కూడ అది దెవేచ్ఛ యొక్క శక్తి, దివ్యచైతన్యపు వెలుగు. దేవుడు అతిమాన సము ద్వారానే తనను తాను ఈ లోకాలలో సృష్టించుకున్నాడు. అతిమానసం తోనే లోకాలలో నివసిస్తూ వాటిని నిర్వహిస్తాడు.

మనస్సును దాటి అతిమనస్సు నందుకోవాలి. అప్పుడే అతి మానవుడు అవతరిస్తాడు.

అతిమానవత, అనగా దివ్యజీవనమును అనుభవించుటయే. దేవతగా అవుటయే. ఏలన దేవతలు ఆ పరాత్పరుని శక్తులే. నువ్వు కూడ అటువంటి దేవతవై మానవాళిలో జీవించుము.

దీని అర్థాన్ని మనం స్పష్టంగా తెలుసుకోవాలి – దైవములో నివసించుట మనగా ఆయన చైతన్యము, ఆనందము, ఇచ్ఛాజ్ఞాన ములు నిన్ను వశపరచుకొని నీతోను, నీ ద్వారా వాటి విన్యాస ములను జరుపుకొనుటయే.

శిఖరాగ్రము మీద నీకు నూతన రూపం వస్తుంది. అప్పుడు నువ్వు నీలో వున్న దైవాన్ని కనిపెట్టగలవు. సర్వ భూతము లందు దైవాన్ని దర్శించగలవు. దైవములో జీవించుము. ఆయన వెలుగులో ప్రకాశించుము. ఆయన శక్తితో ప్రవర్తించుము. ఆయన ఆనందములో ఓలలాడుము. ఆ జ్వాల, ఆ భానుడు, ఆ మహార్ణవ ములను ధరించుము. ఆ ఆనందము, ఆ వైభవము, సౌందర్యము లను అనుభవించుము. కించిన్మాత్రమైనా నువ్వు ఈ సిద్ధులను బడసినప్పుడు అతిమానవుని బాటలో నువ్వు మొదటి అడుగులు వేసినట్లే.

అనువాదం: నడిమింటి విజయలక్ష్మి, బి.యస్. రాఘవ,
డా॥ ఆర్.ఎల్.ఎన్. శాస్త్రి

(*SABCL* Vol. 17, pp. 74-75; CWSA Vol. 12, pp. 150-52)

సమాచార పత్రము

శ్రీఅరవింద సొసైటీ సభ్యులు మొదట ఒక విషయాన్ని గురించి తెలుసుకోవాలి. శ్రీఅరవిందులు అసలు ఈ భూమ్మీద ఎందుకు అవతరించారు, వారి జన్మ సత్య మేమిటి?

ఆ విషయాన్ని గురించి శ్రీఅరవిందులే 15 ఆగస్టు 1923 నాడు ప్రస్తావించారు. ఎ.బి. పురాణీగారు దానిని నమోదు చేసారు.

"నా జన్మదినాన్ని ఇంతవరకు మనం ప్రాణికోద్వేగంతో (vital manner) జరుపుకున్నాము. అది మూలసత్యానికి బీజరూపమే అయినప్పటికి దాని అభివ్యక్తి ప్రాణికంగా వుంది. ఇక నుంచి ఆ రోజును ఆ మూలసత్యానికి అనుగుణంగా జరుపుకోవాలి".

"మన జీవితంలోకి అతిమానస సత్యము దిగిరానున్నదని మీ కందరికీ తెలుసుననుకుంటాను. ఈ దినము ఆ సత్యమునకు ప్రతీక. కాని అందులకు మార్గములో చాలా విఘ్నములున్నవి. పైనుంచి దిగివస్తున్న ఆ మహాశక్తిని వశపరచుకొని తన ప్రయోజనములను సాధించుటకై మనస్సు దాని భావములతో ఎదురుచూస్తుంటుంది. ప్రాణికము అనగా ప్రాణశక్తి. ఆ మహా శక్తిని పట్టుకొని తన కుటిల ప్రయోజనములకు దిగజార్చా లని చూస్తుంది. ఒక విషయము మటుకు మీరు మరచిపో కూడదు. *ఇప్పుడు దిగివస్తున్నది మానసికశక్తి కాదు. అతి మానస సత్యము. దాని కార్యము నిర్విఘ్నంగా కొనసాగా లంటే ఈ సామాన్య ఉపకరణములన్నీ అతిమానసీకర ణము కావాలి.* కాని ప్రకృతి శక్తులు ఆ మహాశక్తిని తమ నిత్యకృత్యములకే ఉపయోగించుకొని సంతృప్తి చెందుటకు ఆరాటపడుతూ వుంటాయి. మానవుడు భోగలాలసత్వమును, స్వార్థప్రయోజనములను ఆశించినప్పుడు, అతనిలోనూ, అతని ద్వారానూ, అనుభవించునది నిజానికి ఈ విశ్వశక్తులే.